

НА СТОРОДЖІ

1948 (Рік III) Березень-Квітень

Ч. 3-4

За Українську Соборну Самостійну Державу!

З М И С Т

	стор.
Російський большевизм і Карпатська Україна	3
Політичний огляд:	
На повороті історії — П. Г.	6
* * *	
Приязнь між Ковпаком і Е. Кохом — Д. Кис.	12
Передзвін блазнів —	16
До 15 річчя голоду в Україні:	
1930—1934 — А. Т.	20
«Клясові вороги» — М. Шульга	27
14 березня 1948 року	30
З еміграційного життя:	
Етапи ганебного банкротства — А. Т-ий	31
«Відгуки на конференцію в Карлсруе»	40
«...в овечій шкірі» — Л. В.	42
Документи збройної боротьби:	
Збудись Україно — пісня УПА	46
Відозва до молоді — ОУН	47
Фрагменти боротьби	53
Голод 1946 року	59
Історичний календар УПА	61

«На сторожі» суспільно-політичний місячник.

Орган ТПН — ОУН.

Російський більшевизм і Карпатська Україна

15 березня 1939 року, український народ Срібної Землі, користаючи з розвалу Чехо-Словаччини, що капітулювала під тиском німецької агресії виявив свою волю до незалежності. До державницького зриву багато причинився український рух на Закарпатті. Переслідуваній чеською окупаційною владою, від самого початку, і в боротьбі з московофільством та мадярофільством він остаточно зміцнів у 1937 році.

Серед брязкуту зброї і великого міжнароднього напруження, восени 1938 року, народилася Карпатська Україна, як Сфедерована Українська Держава.

Події, що розгорталися тоді в Карпатській Україні, притягали до себе увагу всього українського світу. На допомогу братам, із зброєю в руках, переборюючи кордони Румунії і Польщі, продиралися українці з Галичини і Буковини.

П'ять місяців державного життя українського Закарпаття і великі криваві події, що його супровадили, стрясли всім українським народом і стали для нього джерелом глибокої віри у свої сили і почуттям національної гордості. Маленька Карпатська Україна, завзято боролася проти навали чехів і мадярів, що в 15 разів переважали її своїми силами. Заочочені підтримкою Гітлера про прилучення Карпатської України до Мадярщини, мадярські правителі, кинули проти погано озброеної без зовнішньої допомоги української збройної сили — Січі, модерно оснащені мадярські війська.

Ворожа і провокативна постава Польщі й Румунії, та-кож сприяли мадярам в окупації Срібної Землі. Бо хіба ж, ці відвічні вороги української самостійності могли погодитись на існування Карпатської України поряд з тими українськими землями, що були загарбані ними.

Невиразні й скупі відомості про події в Карпатській Україні, з'являлися на сторінках большевицької преси. Українці підсоветської України прагнули ширших інформацій, бо ізольовані від зовнішнього світу не знали спряжного стану речей і розвитку подій.

Можливість постання Карпатської Української Держави, завдала клопоту й червоній Москві. «Поборниця національного визволення», поневолених народів комуністична партія СССР, виявила в цей період свою неприховану ворожість до подій в Карпатській Україні.

Большевицька кліка з Кремля не легковажила подіями в Карпатській Україні, відчуваючи в них безпосередню загрозу для Советського Союзу.

Сталін на XVIII з'їздові партії, що відбувся 10 березня 1939 року в Москві у своїй доповіді про роботу ЦК ВКП (б) між іншим присвятив і спеціальне місце Карпатській Україні.

Представляючи Німеччину, як чинник, що ніби підтримує визвольні змагання на Закарпатті він сказав:

«Характерним є гамір, що його зчинила англо-французька та північно-американська преса з приводу Советської України. Діячі цієї преси до хрипіння кричали, що німці йдуть на Советську Україну, що вони мають тепер в руках так зв. Карпатську Україну, яка нароховує біля 700 тисяч населення, що німці найдальше, як весною цього року приєднають Советську Україну, яка має більше 30 млн. населення до так зв. Карпатської України. Виглядає на те, що цей підозрілий гамір має на меті викликати озлоблення Советського Союзу проти Німеччини, отруїти атмосферу й спровокувати конфлікт з Німеччиною без явних на те підстав.

Певно, цілком можливе, що в Німеччині є божевільні, які mrіють приєднати слона, тобто Советську Україну до козявки, тобто до так зв. Карпатської України...

Подумайте тільки. Прийшла козявка до слона і говорить йому, взявши під боки: «Ех ти, братіку ти мій, до чого мені тебе шкода... живеш ти без поміщиків, без капіталістів, без національного гноблення, без фашистських верховодів, —

якеж то життя... дивлюсь я на тебе і не можу не зауважити, — немає тобі рятунку, крім як приєднатись до мене... Ну, що ж, так і бути дозволяю тобі приєднати свою невелику територію до моєї неосяжної...»

Карпато - Українська Держава впала. Проте не впали її прапори, духовно вона перемогла. Держава Срібної Землі була останньою перевіркою сил перед великим наступом.

Большевицький божок В. Молотов, промовляючи в 28 роковини Жовтневої Революції у 1945 році сказав:

«Як відомо в силу договору з Чехо-Словаччиною, Закарпатська Україна увійшла, нарешті до складу нашої держави, і тепер Советська Україна обеднue повністю всі українські території, про-що віками мріяли наші брати-українці».

Большевицький слон приєднав до себе «козявку» Карпатську Україну.

Героїчне населення Срібної Землі опинилось під чоботом московського окупанта. Вже тисячі карпатських українців вимордувано і вивезено в Сибір. В катівнях НКВД, загинув перший президент Карпатської України о. д-р. А. Волошин. Червоний молох, жорстоко мстить закарпатцям за дні кривавої боротьби під жовто-блакитними прапорами. Московський імперіалізм в Карпатській Україні, насаджує русифікацію, наслідуючи колишню чеську політику.

Нині долю Срібної Землі, ділять і Чехія, і Польща, і Румунія.

Так жорстоко мститься історія, над тими, хто не поважає право інших на волю і незалежність!

Політичний огляд

П. Г.

На повороті історії

Передаючи на розгляд американського сенату законопроєкт «Програму Європейської Відбудови», голова комітету чужоземних справ сенатор Артур Ванденберг, заявив, що сучасна світова криза може стати «поворотним пунктом в історії наступного сторіччя». До цього поворотного пункту, привів суспільство шлях, започаткований сторіччя тому.

У вирі революційної хвилі, що прокотилася по Європі в 1848 році мало хто звернув увагу на видання твору, невизнаного знавцями літератури, претендента на поетичну ліру під гучною назвою «Комуністичний маніфест». Провалившись в галузі мистецтва, він прагнув тепер, здобути славу в соціології. Хаос думок і дій в цьому питанні, що панував тоді в Європі ніби сприяв його замірам.

Під скриплячим пером Карла Маркса, мов бур'ян на запущеному городі росла і множилася купа списаних листків з невдалою компіляцією теорій, перекрученням чужих думок та безсороною фальсифікацією історичних фактів. Були це «теорії» зловіщого пророцтва, грядучої диктатури й терору.

Сучасники з жахом відвернулися від цієї атавістичної ідеології пролиття крові. І все ж в наступному сторіччі вона спромоглася перемогти на одній шостій земної кулі тому, що занепалий російський імперіалізм, потребував обновленої ідеологічної зброї для здобуття традиційної мети — зміцнення панування над підлеглими націями, поширенням його на сусідні народи, на весь світ.

Коли гітлерівська Німеччина почала другу світову війну, провідники советської Росії вирішили, що їхній час

прийшов. Після перших большевицьких успіхів, у беззахисній Прибалтиці і зрадженій Польщі, дійшло до зудару з конкуруючим німецьким тоталітаризмом. Велетень на глиняних ногах СССР захитався, та несподівано простяглася рука допомоги і він встояв. Доки вимагали обставини, совєтські верховоди не шкодували привабливих жестів: розв'язали комінтерн, підписалися під Антлянтичною Хартією, пообіцяли відмовитись від будь якої експансії та поклялися співпрацювати з західними державами в побудові «Єдиного світу» — світу волі і демократії. Одночасно з цим, Москва, набивала кишені позиками й іншими субсидіями, що широким потоком пливли із США, досягнувши астрономічної цифри в 11.000.000.000 доларів. Західні демократії, із слізами в очах, вітали повернення «блудного сина» з надією, що він вже не буде блудити. Як тільки минула небезпека, росіяни змінились. Російське військо анексувало захоплені території, грабувало їхню господарку, переводить фіктивні вибори, ліквідуючи опозицію, насаджуючи лялькові уряди з представників місцевої комуністичної «п'ятої колоні».

Протверзіння західніх демократичних діячів прийшло не відразу. Президент США п. Рузельт, двічі мандрував навколо світу, щоб зустрітись із Сталіним в призначенні кремлівським диктатором місці — до Тегерану і Ялти. Він намагався вплинути на нього дружнім переконанням. Дехто з добре інформованих американських дипломатів, безуспішно пробував застерегти президента. Колишній посланик США в Польщі п. Лейн, свого часу запропонував Рузельту вжити рішучих заходів для забезпечення польської незалежності. На його пропозицію президент саркастично відповів: «Чи не хочете Ви, щоб я почав з Росією війну?»

На аналогічне зауваження другого урядовця, державного департаманту США, президент з нетерпінням сказав: «Може Ви і знаєте багато дечого в міжнародніх справах, але не розумієте американської політики».

Лише незадовго перед смертю, Рузельт, зрозумів суть російської поведінки і прийняв супроти Сталіна тверду політику, що її послідовно розвинув його наступник президент Трумен. До часу коли західно-демократичні державні діячі усвідомили собі, що перебувають в стані «холодної війни» з СССР, який провадить політику російської імперіялістичної експансії, комбінованої з комуністичними плянами світової революції, президент Трумен вже спромігся далеко висунути і зміцнити свої позиції.

За «залізною завісою» зникла майже вся Східня Європа. Кремль став твердою ногою у Франції, Італії, Китаї й інших дрібніших країнах світу. Стратегією советських політиканів було і є «розкладай і пануй», їхня зброя — демагогічна проросійська пропаганда, носіями цієї зброї — вищколені в Москві комуністичні емісари та їхні прихвостні з обдуреніх місцевих просоветських кіл.

Коли Кремль намагався далі поширити свою експансію, заатакувавши при допомозі балканських сателітів грецький уряд та вимогою від Туреччини контролю над Дарданеллами, президент Трумен в спеціальному посланні до американського конгресу проголосив «доктрину стримання комунізму». Це було рік тому — 12 березня 1947 року. Як перший крок в дії, президент запропонував подати Греції і Туреччині допомогу для зміцнення їхньої незалежності в 400.000.000 доларів. Поділ світу набирає щораз ясніших рис.

Кілька характерних дат:

5 червня 1947 року США, висувають плян Маршалла для європейської відбудови.

3 липня 1947 року Росія, та її сателіти розпочали кампанію бойкоту пляну Маршалла.

22 вересня 1947 року, шістнадцять європейських держав розробили заходи, щодо здійснення пляну Маршалла.

5 жовтня 1947 року проголошено створення Комінформу.

17 листопада 1947 року, президент Трумен, закликав американський конгрес, подати європейським країнам негайну фінансову допомогу, не чекаючи схвалення пляну Маршалла.

В кінці листопада й грудні 1947 року, під проводом комуністів, профспілки перевели страйки у Франції й Італії з метою остаточно підірвати господарку країн і унеможливити реалізацію пляну Маршалла.

22 січня 1948 року, Великобританія запропонувала західно-європейську унію, як союз проти російської експансії.

25 лютого 1948 року, Росія організувала захоплення комуністами влади в Чехо-Словаччині й запропонувала в ультимативній формі Фінляндії військовий союз.

З Чехо-Словаччини і Фінляндії рушили на захід втікачі.

Захід стурбовано спостерігав події.

«Вже довший час ми простоявали в темряві, якщо не в небезпеці», пише кореспондент американської газети «Нью-Йорк Таймс» Джеймз Рестон. «Комууністичний тріумф в Празі і раптова смерть Яна Масарика є блискавками, що вказують на темне небо над центральною і східною Європою». Годі міркувати чи п. Масарик скінчив своє життя сам, чи його викинули у вікно московські поплічники, як це твердить колишній чехословацький представник в ОН доктор Ян Папанек. Головне те, що «трагічна смерть Масарика», за висловом другої американської газети «Нью-Йорк Дейлі Ньюс», служить повчальним уроком тим демократам, які все ще вірють в можливість співпраці з Кремлівськими ганстерами».

В своїй політичній грі, лідери чеської демократії Бенеш і Масарик взорувались на Советську Росію й програли.

В 1936 році, група високих старшин Червоної Армії, на чолі з Тухачевським, Якіром, Корком і іншими, підготували військовий переворот в СССР. Через советське посольство у Празі вони підтримували зв'язки з проводом тодішнього німецького війська.

Довідавшись від чеської таємної поліції про ці зв'язки, Бенеш і Масарик поспішили повідомити Сталіна про небезпеку. Змову було ліквідовано. Як наслідок цього в СССР відбувалася відома чистка Червоної Армії у 1937 р.

Напередовні очікуваної боротьби з гітлерівською Німеччиною, чеські лідери, хотіли заручитися підтримкою Советської Росії.

І як на диво, «подякою» чехам за зраду Тухачевського, був підписаний в 1939 році російсько-німецький пакт про дружбу. Бенеш і Масарик не врахували цього факту і в 1948 році самі стали жертвою російського імперіалізму.

Советська небезпека стала такою виразною, що сьогодні навіть той, хто раніше не хотів про це нічого чути, вже не може більше, заколисувати себе мріями про гармонійну співпрацю заходу із сходом.

Сьогодні під безпосереднім ударом стоїть Фінляндія. В разі її падіння загрожена буде ціла Скандинавія... Совети, продираючись крізь Петрове «вікно до Європи» у Фінській затоці, вийдуть до північної Атлантики і стануть на порозі Великобританії.

Хто стоїть на черзі в нестримних плянах, встановлення світової советської гегемонії?

Найбільше занепокоєння викликає Італія. В середині квітня там відбудуться загальні вибори. Коли в Італії пов-

ториться те, що трапилося в Чехо-Словаччині, комунізм запанує в Середземному морі, перерізуючи імперські шляхи британського комонвелту, оточить Австрію, Швайцарію й Німеччину з півдня та поставить під удар державний сувернітет Франції.

Якщо над Європою зібралися хмари, то справжня буря вирує вже над Азією. Не демагогічною пропагандою, а зброєю своїх заводів, Советський Союз, загарбує простори Китаю, реалізуючи мрії царського уряду про створення нової провінції — «Жовторосії».

Лихоманкова діяльність, советських підбурювачів війни, спостерігається у всьому світі. Проголошено Північно-Корейську «демократичну» республіку. Советські комісари серед іndo-китайських повстанців. Чутки про постачання російською зброєю гірських племен північної Індії, що ведуть боротьбу проти уряду в Кашмірі. Змова муринських комуністів в британській колонії Золотий Берег з метою — створення африканської советської республіки. Спровоковані комуністами «малі війни» про які кричить московська пропаганда, переростають у той «останній і вирішальний бій», що його збирається дати большевицький тоталітаризм вільним народам світу.

Лише тепер західні демократії повністю усвідомили глибокий зміст славнозвісної фултонівської промови прозорливого Черчілля, де він вперше згадав про «залізну завісу». Заклик британського міністра чужоземних справ Бевіна, набув блискавичної реалізації. 17 березня в Брюсселі підписано пакт між п'ятьма європейськими державами Великобританією, Францією, Бельгією, Голландією і Люксембургом. Укладено умову про політичний економічний і військовий союз терміном на 50 років. У відміну від заключеної минулого року в Дюнкерку англо-французької оборонної угоди, що передбачає можливість майбутнього нападу з боку Німеччини, новий пакт враховує іншого агресора — Советську Росію.

Днями в Стокгольмі відбулася зустріч прем'єр-міністрів Швеції, Норвегії і Данії, що закінчилась спільною заявою і великим мітингом. Традиційна невтральність скандинавських країн після досвіду другої світової війни більше не існує. Зараз цими країнами висуто нове гесло: «В першу чергу воля, а потім мир!»

У Франції провідник всіх анти-комуністичних сил, генерал де Голь, готовий в разі потреби очолити боротьбу з большевицьким агресором.

Все частіше можна почути тверді голоси тих, хто має мужність прямо вказати на небезпеку і зробити з того логічний висновок. Так автор, недавно виданої в Англії книжки «Вільне суспільство» п. Муррі пропонує миролюбивим державам, не чекаючи советського нападу, ультимативно вимагати від Росії гарантій щирої співпраці з демократичним світом, а в разі відмови, почати з Советами превентивну війну.

Останнє слово, як і скрізь сьогодня, залишається за США. Без його дійової підтримки, практично беззахисні европейські демократії не спроможні дати рішучий спротив імперіялістичній експансії Росії.

«Плян европейської відбудови» Маршалла з тріумфом пройшов першу інстанцію американських законодавчих органів — сенат, але затвердження його конгресом в незадовільному вигляді не є цілком певним.

Справа в тому, що 1948 рік для США, є роком президентських виборів і вже тепер серед недосить відповідальних американських партійних кіл є тенденція ставити свої вузько-партийні інтереси вище загально-національних.

Все ж більшість американського народу ніби схиляється в бік прихильників твердого проводу, репрезентантом якого є президент США п. Трумен. Про це свідчать прихильні коментарії, якими зустріла американська преса залишки Трумена, покласти край советській загарбницькій політиці і ввести загальну військову повинність в США.

Так чи інакше, плян Маршалла, буде затверджений. На відбудову Європи, США вкладають великі кошти і тому США мусять бути певними, що не витратять їх намарно.

Яку користь принесе людству економічно відроджена Європа під советським чоботом?

США усвідомлюють свою відповідальність за це. Очікуване скріплення ними, союзу західно-европейських держав це ніщо інше, як американська гарантія. Чи буде цього досить, щоб стримати Кремль?

Все говорить за те, що 1948 рік може стати поворотним пунктом світової історії, а разом з тим і історії української нації.

Д. КИС.

Приязнь між Ковпаком і Е. Кохом

З подій 1943 року на Поділлі.

На початку літа 1943 р. в західніх околицях Поділля (в Кам'янець-Подільській області), з'явилися большевицькі партизани т. зв. «ковпаковці». Їх поява тут, була обумовлена активізацією бойових груп, українських націоналістичних партизан, що боронили українське населення від німецького терору та вивозу до Німеччини. Большевицькі верховоди з Кремля, висилляючи легендарного» Ковпака із своїми п'яними ордами в Україну, мали на меті у першу чергу, поборювати українських повстанців, а не німців.

Революційний підйом в українському народі, був не на користь російському большевизму.

З появою українських партизан, німців, що досі сиділи безпечно в цих околицях, огорнув жах. Українські партизани, тримали їх, під постійним терором.

Вигідною обставиною для українських партизан було те, що в цій області, знаходилась невелика кількість німецького війська. Цілі залоги т. зв. української шуцполіції, переходили в партизани, знищуючи німецьких шефів (Ярмолинці та ін.). Починаючи з травня 1943 року, все Поділля — аж до Дніпра і Збруча — було (як перед тим Волинь і Київщина та інші області) опановане українською збройною силою.

Крім оборони і захисту свого населення перед окупантами, партизани були символом політичних стремлінь українців. На їхніх прaporах, на їхніх устах, було мобілізуюче гасло: «За Самостійну Україну».

Це було причиною, чому Ковпак, цей вірний пес Москви, кинув свої орди й на Кам'янецьчину, (досі його загони оперували на Волині та Київщині). Це ж саме було

причиною, чому Ковпак основні свої сили в цьому ж таки році скерував у район Карпат.

Появу большевицьких партизан на Поділлі, німці з радістю привітали.

Для українців повстав другий фронт боротьби, ще більше небезпечний і загрозливий, який значно полегшував становище німців.

Німецькі місцеві чинники дістали згори вказівки: не боятись советських партизан, не зачіпати їх, а де тільки можна **підставляти** українців, а особливо українських партизан.

До появи «ковпаковців», німці обзвивали українських партизан і весь протинімецький рух — большевицькою агентурою. Тепер, коли цього не можна було твердити (бої українських партизан з ковпаковцями), німецька окупаційна влада пішла на інші підступи й провокації: фальшувати дописи до окружних газет (фактично німецьких, хоч і писаних українською мовою), фальшувати відозви українських церковних достойників до партизан тощо. Ці примітивні заходи не справляли на українців ніякого враження. Не мала успіху й большевицька пропаганда, що зводила наклепи на український партизанський рух, називаючи його гітлерівським.

Той факт, що вороги України один поперед одного намагалися дискредитувати українських партизан, був навіть для сліпої в політиці людини доказом правди і рації на стороні лише українців-борців і викривав імперіялістичну суть обох загарбників.

Схожість тактики обох ворогів України підверджувалась і доказом їх взаємин. Ось приклади.

Дунаєвецький гебітскомісар Егерс був на току біля машин (6 км. від м. Дунаївці), раптом надіхало кілька підвід «ковпаковців». Вони привітались до нього «под козир'юк», він з переляку випалив «тайль Гітлер». Больше вики потиснули гебітскомісарові руку й попросили кілька мішків вівса. Комісар дозволив. «Ковпаковці» набрали вівса, подякували йому й відіхали, пообіцявши навідуватись.

У селі Левада (Смотрицький район) ті ж «ковпаковці» застали німців, на маслозаводі, МТС, і птахофермі. Жадному німцеві лихого слова не сказали, а українців-робітників били й дорікали, чому вони не в червоній армії і т. д.

Обоз «ковпаковців» рухається в червні 1943 року селами із сходу на захід через Поділля. Жадного німця в цивільній німецькій адміністрації «ковпаковці» не вбили, зате розстрілювали «ізменників родіни», що були сільськими старостами, завідувачами народніх шкіл тощо. Нігде німцям «ковпаковці» не відбрали ніякого майна, зате українське населення грабували нещадно, забираючи останній одяг і взуття.

В селі Вишнівчик (Смотрицький район) «ковпаковський» ватажок шукав не німця-шефа цукроварні, а головного інженера-українця Сімка. Довідавшись, що німці ще в березні 1943 року його розстріляли разом із 4-ма дітьми, дружиною й матір'ю цинічно заявили: «Очень жаль, что такий славний чоловек і погіб. Жаль, что ми опоздали заплатіть етому петлюровцу за его службу»...

Так було всюди. Де кремлівські наймити не застали визначені у своїх списках жертви, дуже шкодували, що німці випередили їх знищивши «ізменників родіни».

У містах, «ковпаковці» значно менше проявляли діяльність. Але там, де з'являлися, так само переслідували не німців, а українців-патріотів, завсім не цікавлячись росіянами, поляками й фольксдойчами, що займали майже всі головні посади в самоврядуванні.

В м. Кам'янці-Подільському большевики полювали на Наненка Івана, що фактично ніякої посади не мав, а німці навіть заборонили йому виїздити за межі міста. «Ковпаковці» погрожували округовому інспекторові школі, хоч він був, як і Наненко, переслідований німецькою владою.

І навпаки, хто був найбільшим співпрацівником з німцями і не був українцем, того большевики - «ковпаковці» вважали за «своего человека», вербуючи таких собі на службу.

Так сталося з міським головою, з бюргермайстром Радзейовським Леонідом, князем Тумановим, що працював в Гестапо Кам'янця - Подільського, з Кіндзерським Павлом, районовим старостою в Оринині, з Кшемінським надлісничим з Овчарова, що спершу був завідувачем інституту, а пізніше лісничим у Кшемінського, з Кшивіцьким (адвокат) та іншими, що виявилися большевицькими агентами.

Одне слово, співпраця між Кохом і Ковпаком була безсумнівною. Масові роstrіли в м. Кам'янці-Подільському в червні 1942, що їх поповнили німці, були доконані за списком большевицької агентури. За іншим списком (по цілій

області) були проведені масові арешти і розстріли в лютому-березні 1943 року. Большевицькі агенти *) в Голозубинецькому зоотехнікумі (Дунаєвецький район) підслідили одного студента-підпільника, що виносив портфель з летючками. Вони видали його в руку Гестапо, звідки той не повернувся. Большевицьких провокаторів, за цю роботу, гебітскомісар щедро нагородив: видав кожному костюм, пару взуття та по 10 тис. крб. (іх було два).

Після всього баченого і пережитого кожному українцеві були зрозумілі слова українських партизан:

— «Ми б'ємо німака й большевика».

Примітка редакції. Як відомо Е. Кох, знаходиться під слідством міжнародного суду в Нюренберзі. Наш український обов'язок, представити в розпорядження міжнародних слідчих органів матеріали, що викривають співпрацю німецького й російського фашизмів в нищенні українського народу.

*) Тими агентами виявилися росіяни, колишні вояки червоної армії. Вони втекли з німецького полону й скористали з великодушності директора технікуму, який прийняв їх з умовою, що вони опанують українську мову.

Передзвін блазнів

Переглядаючи большевицьку пресу, часто натрапляємо в ній на статті, повні лютої ненависті до українського націоналізму, а націоналістів зокрема. Кому-кому, а вже тим «бандерівцям», «німецько - українським фашистам» достається найбільше.

Як видно кремлівській клікі український націоналізм, таки добре припікає.

Незграбно тільки виконують вказівки Москви, пропагандисти, типу Юрія Смолича, що покликані на сторінках большевицької преси «громити жовтоблакитників».

Зважмо, що вони мають не легке завдання.

У них бракує конкретного матеріалу, вони жують тільки те, що їм «перепрацювавши» надсилає НКВД.

Нижче передруковуємо в цілості й без змін, статтю Юрія Смолича під назвою: «Про одну недипломатичну ноту», яка вміщена на сторінках «Радянської України» за 15 січня 1948 року.

Глупо в ній виглядає кремлівський блазень Смолич. Читач сміється не з його дотепу, а з блазенької глупоти.

«Товариш Юрій пише:

«9 грудня 1947 року пан Маршалл одержав офіціяльну ноту... від пана Бандери.

Містер Маршалл взагалі одержує чимало нот, — недаремно ж він державний секретар (тобто міністр закордонних справ) Сполучених Штатів Америки. Але вже якось так серед порядних міністрів закордонних справ повелося, що вони приймають ноти лише від акредитованих урядів інших країн. Самий той факт, що містер Маршалл прийняв ноту від Бандери, засвідчує, що містер Маршалл тим самим «акредитує» Бандеру і, чого доброго, державний секретар США надалі вважатиме за можливе і... зав'язати нормальні дипломатичні стосунки з головним отаманом розбійницької зграї, чи пак — «армії українських націоналістів».

Факт у міжнародній політиці справді сенсаційний.

Характерно: нота бандита Бандери, так би мовити, «екстеріоріальна», — як уже насправді екстеріоріальною є і сама його банда: вона, не рахуючись з умовами територіальності, однаково завзято чинила свої злодіяння і в глухих закутках західних областей УРСР, і в лісах Польщі, і в горах Чехословаччини. На ноті Бандери не позначено бодай місця «постою» пана отамана розбійницької кочової зграї. Але — за свідченням німецьких та й французьких газет-достоту відомо, що її відправлено з «неназваного району»... американської зони окупації Німеччини. Отже пан Бандера дипломатично листується з паном Маршаллом, перебуваючи власною персоною під його, пана Маршалла, високою рукою.

Історія написання цієї сенсаційної «ноти», а заразом і історія останніх днів «гультяйства» бандерівських бандюг — як можна судити з повідомлень іноземної преси — така:

Вигнані з території західних областей УРСР, Польщі та Чехословаччини, де вони чинили нелюдські звірства та злодіяння, еимещуючи свою без силу лютъ на мирному населенні, бандерівці прокралисъ кріз ліси і гори Чехословаччини й перейшли кордон... американської зони окупації Німеччини. Перейшовши цей кордон, бандити, озброєні до зубів найрізноманітнішою зброєю німецьких, англійських та американських зразків, — враз поробилися смирними овечками і любісінько здали свою зброю кільком американським поліцаям. Бандитів було багато, поліцаїв малувато, але ніяких ексцесів при здачі зброї не було, — її віддано просто «за непотрібністю» бо ж нащо воякам зброя раз вони вже добилися «додому?»

І от, прибивши таким чином до американського дому, бандити посідали в поліційному управлінні і тут же втяли свою супліку, чи пак — ноту, до глави дому цього. Закінчується нота неодмінним реверансом: прийміть і таке інше, зостаюсь з цілковитою пошаною щиро відданий вам — Степан Бандера. Сумніву немає, що пошана — цілковита відданість — щира і все таке інше — теж відповідає абсолютній істині: Містер Маршалл, керівник міжнародної політики США, останнім часом надто зарекомандував себе в своїй політичній діяльності, щоб могли викинути бодай якісь сумніви щодо щирості і відданості йому пана Бандери.

Чого ж власне, треба панові Бандері від пана Маршалла?

Небагато: нота вимагає зафіксувати за бандерівськими бандитами в американській зоні статус «інсургентів» — з усіма правами і привілеями, згідно з міжнародним правом. Вимагаючи цього, пан Бандера небезпідставно посилається на свої «заслуги»: його бади бились проти СРСР і комуністів.

А що ж з свого боку пропонує пан Бандера панові Маршаллу?

Це відомо всьому світові ще до появи цієї сенсаційної ноти. Пан Бандера пропонує небагато: організувати з бандерівських головорізів, що по лікті змочили брудні руки свої в кров українців, росіян, поляків, євреїв, словаків і чехів, з усіх інших українських націоналістів, що відслужилися в гітлерівському гестапо, а тепер любісінько відсиджуються в американській зоні окупації, а також з усякої іншої наволочі, що нишком притаїлась в таборах поміж переміщених осіб — «армію українських націоналістів».

Ми не знаємо яка буде відповідь містера Маршалла і на попередні пропозіції, і на саму «ноту» Бандери. Ми припускаємо, що містер Маршалл своєї відповіді і не повідає світові вголос. Але ми знаємо, що всі українські націоналісти, що так дбайливо, як свині у сажу, викохувались гітлерівською Німеччиною — після поразки гітлеризму дуже гостинно прийняті під високу руку американської опіки. Ми знаємо, що українсько-німецькі націоналісти, які вірно служили гітлерівському гестапо, нині дістали «перевод по службі» — в агентуру англійської та американської розвідки. Ми знаємо також, що на неоднаразові настійні вимоги українського уряду через його делегатів на сесіях Генеральної Асамблей ООН — віддати кривавих злочинців війни, заводіїв фашистких банд українських націоналістів справедливому судові містер Маршалл відповів категоричною відмовою.

Цілком очевидно: містер Маршалл має в них потребу і розраховує на них. Мовляв, самому знадобляється!

Ми знаємо ще: українські націоналісти не просто відпочивають і відгодовуються в затишних таборах Бізонії. З них формуються таємничого призначення «з'єднання», загони «промислової» поліції, набираються штрайкбрехери за океан, вербуються «інсургенти» для придущення визвольної боротьби в колоніях, або для інтервенціоністських батальйонів у Грецію, Індонезію чи В'єтнам. Ми знаємо ще: недобитки гітлерівської дивізії «СС-Галичина» розкварти-

ровані в Англії, інші загони перебувають у Монако, «союз українських націоналістичних журналістів» розташувався в Регенсбургу, по всій Бізонії розплодились різні комітети націоналістів, а в Іспанію, скажемо, приїздять групи бандерівських «студентів» для проходження курсу наук у Мадрідському університеті.

Доброта й піклування містера Маршалла справді не мають меж.

Ми пригадуємо точнісінько таку добристі і піклування про українських націоналістів у фашистській Німеччині перед підступним нападом Гітлера на нашу Батьківщину, СРСР. Це ж Гітлер породив Бандеру.

Тепер, отже, містер Маршалл готується усиновити гітлерівського виплодка з усією його бандою.

А втім, якщо польські андерсівці, хорватські усташі, четники Михайлова і усе інше антинародне кодло злочинців, зрадників своїх країн і ворогів демократії користуються гостинністю американців та англійців, то чому б, справді, не скористатися нею і катам українського народу?

Ми маємо лише одне запитання до містера Маршалла: як збирається використати цих ляндскнехтів світового імперіалізму, в тому числі і головного отамана українських націоналістів, вищезгаданого пана Бандеру, в своїх заходах будівництва підслявоєнного миру — містер Маршалл, один з головних отаманів американського імперіалізму?»

Хочемо порадити кремлівським блазням: якщо вони іншим разом забажають написати, щось «поважне» про «бандерівців», то хай звернуться в цій справі до архіву блазенського органу «Наше Життя» в Німеччині, безпосередньо на адресу конферанс'є п. Феденка.

До 15 річчя голоду в Україні

А. Т.

1930—1934

П'ятнадцять літ, відділяє нас сьогодні від трагічної загибелі 8 мільйонів, українського народу.

Їх знищив штучним голодом-російський большевизм!

Це другий з черги голод, після 1921 року: Тоді большевицькі орди, вкупі з українськими комуністами втримували в Україні здобутки Жовтневої Революції.

За ті «здобутки» український народ заплатив 5 мільйонів померлих з голоду!

У 1946 році знову пройшла з косою по Україні голодна смерть — забравши мільйони обездолених німецько-большевицькою війною українців.

Російсько-большевицький імперіалізм знесилює голодом український народ бо боїться національно-визвольної революції

Та надаремно, революція гряде!

Сьогодні в Україні кипить боротьба, цокотять скоростріли, рвуться гранати — український народ бореться із зброєю в руках проти грабунку, насильства й поневолення.

Нижче подаємо спогади очевидців, що пережили страхіття голоду в Україні 1930—1933 років.

М. ХЕРСОН, 1930 рік.

Палить південне сонце. Спека... На рейді херсонського порту більше 20 іноземних кораблів. Скрягочуть катеринки, гремлять ланцюги, перегукуються люди.

По кільканадцять транспортерів і елеваторів вантажать пшеницю за-кордон.

Золоту українську пшеницю...

«Товаріші, треба докласти всіх сил, щоб достроково навантажити закордонні пароплави, бо кожна доба простою, коштує нашій соціалістичній батьківщині 12 тисяч золотих карбованців. Ми, під проводом партії Леніна, Сталіна, Маркса, Енгельса, добились...»

Так «працювала» большевицька пропаганда.

З інститутів, з технікумів, із шкіл, женуть студентів, хлопців і дівчат на ліквідацію «прориву».

Сімдесят'ять тисяч тон бере один корабель!

А кораблів тих незчислима кількість, одні припливають другі відпливають.

Довкола люди, нужденні й пригнічені. Маленькі діти, бігають попри величезні ворохи пшениці, що звантажена просто на брук набережної. Вони злодійкувато озираються, хапають пригорощами пшеницю й швидко зникають...

Міста і села України голодують...

Раптом, здіймаючи піскову куряву херсонських вулиць, поспішають до порту автомашини з військом НКВД.

Заніміли люди. Спочатку припускали, що щось не в «порядку» на іноземних кораблях (а це бувало). Та ні...

Військо швидко звантажується на олешківському причалі і всідає до кількох пароплавів. Пароплави відпливають тримаючи напрямок у доплив Дніпра Конку — на Таврію.

За Дніпром обурене українське селанство не витримало «добровільної» колективізації. З вилами, з косами, розкидавши по шляхах борони, вони кинулись на «уряди» своїх сел і районів. Найактивнішу участь у цьому приймали жінки.

Повстання здушили...

Кілька днів і ночей, до херсоноської тюрми возили пароплавами, а потім автам, тих «куркулів» і «підкуркульників», що наважались стати в обороні свого життя. Їх поглинула советська установа ДОПР (дом принудітельних работ) — тюрма.

На великому цвинтарі, біля міської залізничної станції, щоночі виростали братні могили розстріляних «куркулів».

КУБАНЬ, станиця Полтавська, 1931 рік.

Холодна, морозна зима. Різкий вітер зриває мілкий розсипчастий сніг, низько мете над землею...

Станиця Полтавська.

«За саботаж хлібозаготовкам і колективізації всіх жителів станції Полтавської на Сібірь з конфіскацією всого імущество. Станцію переіменувати в Красноармейську». (З постанови Сев. Кав. Крайкома ВКП (б) 1930 р.).

Напівголих і босих, ограбувавши до останньої нитки (станиця мала десять тисяч мешканців) селян, женуть комунири до залізничної станції... діти падають і замерзають...

Свище вітер, замітає сліди. Білі горбочки ростуть на шляху...

Вечоріє. Зі станції до села їде санями двоє людей.

— Пррр, що то є?

Погонич зіскакує з санок довго приглядається, а тоді стривоженим голосом гукає:

— Товаришу, а йдіть но сюди!

Підхожжу до нього. Придивляюсь...

— Боже, та це ж дитина, мала дитина, вона замерзла, зведіть коней! — кричу, що сили.

Напружу зір, роздивляюсь довкола... скрізь видно горбочки.

Звертаюсь до погонича:

— В командировку не йду, повертайте до станції.

Сідаю в сани, кутаюсь в теплий кожух і поринаю в страшну дійсність.

Кілька день тому, мій товариш — інженер одержав з України від матері листа. Вона пише:

Дорохой Олександр!

Не хотіла тобі надокучати, та немає сил терпіти. Ще недавно допомагала тобі, як ти вчився, а тепер прошу тебе і благаю, рятуй нас. Довкола мрут люди, як мухи, хліб увесь забрали... В нашому селі Качур Іван з'їв своїх двох дітей, що вмерли від голоду, а у Володимирівці чоловік з'їв свою жінку...

Бурячок маленький, коштує п'ятдесят карбованців та й того не знайдеш. Корови і коні забрали до колгоспу, з домашнього вже нічого немає, бо з'їли і котів і собак.

Синочку дорогий, рятуй чим можеш.

Мама, Олена, Тимофій.

Щодня виходить Ростовська на Дону газета «Молот», орган північно-кавказького крайкому і горкому ВКП (б).

У передових статтях цієї газети, секретар «сев. кав. крайкома» «товаріщ» Шеболдаєв розпинається:

«Колективізація на Північному Кавказі, що проводиться цілком на добровільних засадах досягла 98%.

Село БЕРЕЗНІГОВАТА (На Херсонщині), 1933 рік.

Холодна мокра осінь, моросить дрібний дощик, низько над землею пливуть хмари...

Велике село (8 тисяч мешканців), що розташувалось на лівому березі ріки Висуні, тонить в багнюці.

Літом, коли річка висихає від спеки, село окутане пильогою, яку підіймають суховії херсонщини.

Одинока підвода запряжена парою коней, ледве-ледве рухається вулицею. Колеса по ступки вгрузають у жовту глину.

Нннооо! Ннноооо... дітки, ще трошки, — підбадьорує своїх шкап погонич.

В селі ні живої душі. Мури повалились, по дахах гуляє вітер. Дахи криті соломою розкидані, тільки де-не-де зачепивши за рейку, звисають снопки.

Подвір'я пусті... Невидно скирут соломи зі змолоченої пшениці чи жита, немає полови, немає кирпичу з кізяків, немає соняшникового бадилля... Нічого немає...

А колись, було заможне й культурне село.

Дивне розселення мешканців, примушувало замислитись над історією цього села. Велика довга вулиця, що обидва боки білі хати. Впродовж цілої вулиці, живуть Лянні. Другого прізвища не зустрінеш. Або друга вулиця живуть лише Бондаренки. В одному кінці села жили сусіди Буряк, Борщ і Капуста.

На горі біля церкви, великий ярмарковий майдан.

Колись у Березніговатій відбувались ярмарки. Чого тільки не було на них.

Хльоскаючи батогами крутились по ярмарку цигани, вертляви жидки скуповували худобу, збіжжя, продавали свій крам.

Поряд з майданом невеличкий цвінттар і капличка. Біля каплички кілька могил без хрестів.

Одного разу я з батьком, приїхав на ярмарок і ми стали біля могил.

Батько подивився на них і сказав:

«Тут загорнуті собаки — «продрозвъортщики», їх впіймали люди «Чорного Ворона» у селі Тетянівці, де вони від-

бирали хліб у селян. Розпороли їм животи, набили пшеницею та й кинули. Собакам собача смерть».

Я теж пам'ятаю «Чорного Ворона», було це у 1922 році. До села Н. С. заїхало кілька верхових. Один з них ганяючи конем по вулиці співав:

«Чорний Ворон, сірі яйця, дурні красні, що бояться».

Там далі за селом великий будинок, обведений високим муром, «Березніговатська Агрономічна Школа».

У школі вчилося багато селянської молоді.

Існувала вона не довго. Літнього ранку 1927 року, по багатьох сусідніх селах знайшли люди летючки, писані хемічним олівцем.

Селяни що знайшли «проклинації» (так назвали їх люди) збирали гурти і зачитували в голос:

«Народе Український!

Нас обдурано. Наші батьки, брати і сестри, боролись за землю і волю, для українського народу та насправді цього немає...

Берімось за зброю, гонімо большевиків з нашо» землі...»

(—) Псевдо.

Завертілось ГПУ (тепер НКВД)...

У Березніговатській Агрономічній Школі було розкрито Спілку Української Молоді (СУМ).

Після цього школу зчинено, студентів і викладачів виарештувано.

Було це у 1927 році, — минулося, забулося. А ще забули люди і 1917—1918 роки. Забули тисячі жертв з села Березнігової і Батурини (с. Висунськ).

Забули, як ці два села у 1917 році, об'єдналися до боротьби проти навали білобандитських військ генерала Слащова, що йшов повернати російським поміщикам маєтки, за «єдіную і нєделімую Росію». Забули і боротьбу проти навали червоних.

Під синьо-жовтими прапорами, провадили боротьбу ці два села, створивши Народню Висунську Республіку.

Заросли бур'яном могили батьків, синів і братів — «жовто-блакитних бандитів», як їх називали «товариші».

Аж тепер пригадалось...

Плакали жінки, говорили чоловіки:

«Казав нам колись покійний Микола, не вірте червоним бандитам, одурять...»

Тепер все пригадалось, та пізно.

Чума колективізації лятує над селом. Немає Лянних, немає Бондаренків. Одних, як «куркулів», других, як «підкуркульників», третіх, як «петлюрівців» ограбовано, розстріляно, вивезено в Сибір...

«Ми вам пріпомнім 1917 год, петлюровская сволочь» — говорили уповнаважені комуністичних організацій, по переведенню колективізації у цих селах.

Печі розвалені, долівки зірвані, вікна вибиті. Товариші партійці шукали захований селянами хліб.

Ще на брамах багатьох дворів лишилися таблички: «Тут живе ворог радянської влади».

Але ворог, там вже давно не живе.

Ще недавно ті, до яких черга не дійшла, злякано дивились крізь шибки холодних, нетоплених хат, як вулицями села гнали активісти сусідів. У кожного з них до шиї, на мотузку, була прив'язана дошка з написом: «Я ворог радянської влади».

Так за короткий час у селі Березніговата з 8 тисяч мешканців, лишилось ледве дві тисячі.

Сумно, страшно...

Вулицею перебігає собака, вона така слаба, що валиться з ніг.

Наближалася підвода. Погрожуючи батогом, погонич погрозив собаці: «Пішла вон, агов, тьфу, здохла б ти, ще переїдемо».

Виїхали на гору.

На захід від села, над кручею жидівським присилок Нагартав. Жидів колективізація не торкнулася. Вони багато років, як кинули сільський «гешефт» і виїхали до навколоїшніх міст. По містах одні влаштувалися в кооперації, другі торгували сельтерською водою. Одним словом «крутились». Хоч і «важко» було, все ж кожного дня їли курятину й смажену яєшню.

Розвалені мури Нагартаву, що і в минулі часи, ніколи не були в порядку, тепер особливо підкреслювали, сплюндуровану і знищенну Березніговату.

За селом стоять вітряки, чорні й німі...

Виїхали в степ, різкий вітер кидає дощем в обличчя, коні стріпують головами й одвертають їх у бік. Чорнозем липне до колес. Глибокий слід за під водою заповнюється водою.

Степ рівний, як стіл, скрізь видніють величезні довгі скирти. Жадної соломинки не дозволяється взяти з тих скирт. Голодні селяни вже двічі їх перемолочували.

Біля молотарок, біля віялок стояли «уповноважені» комуністичної партії, які слідкували, щоб зібрати врожай «до одной зерніни, без потерь».

Так звеліла «комуністическая партия Леніна, Сталіна, Маркса, Енгельса».

Наказ цей, комуністичні собаки, виконували з честю!

Було заборонено, брати солому й полову навіть після цих двох перемолочувань.

— «Весною ще раз перемолотимо й перевіємо» з гадуючою усмішкою говорили «уповноважені».

— «Вороги народу, навмисно пускали зерно в солому й половину» — посміхаючись вони відповідали голодним колгоспникам на прохання взяти худобі солому.

Худоба гинула, годувати було нічим.

— «Здайте худобу в колгосп» — там вона не пропаде, потирали руки «уповноважені».

Голодні люди потайки різали свиней, коров, знищували молодняк. Хто боявся комуністичних законів, виганяв худобу в степ, але в колгосп не здавав. По селах зникла тварина.

Поскріпуючи їде степом підвода. Недалеко шляху, повернувшись за вітром стоїть коняка. Їй до хвоста, хтось прив'язав невеличку дошку з написом:

«Ходжу блукаю,
Колгоспу шукаю,
Колгоспу не знайду,
На ковбасу піду...»

І стоїть шкапина з одвислою губою, заплющивши очі, худа-худюща... Мені пригадались слова, дядька Василя:

«Ой ти «рай» ти наш «рай»,
Обібраав ти наш Край;
І бички й телички,
І вищиті сорочки».

М. Шульга.

„Клясові вороги“

Травень 1933 року. В чудовий ранок, після нічного теплого дощу студенти Харківського Всеукраїнського Інституту Комуністичної Освіти, зібралися на подвір'ї. Вони готуються до від'їзду в табір військового вишколу, який розташовано біля ст. Єреськи на Полтавщині.

Старшинський склад студентського батальйону (секретар парт. осередку, голова профкому й інші інститутські партійці), готують від'їзд: розподіляють уніформу, роздають дерев'яні, учебові рушниці, приділяють на дорогу харчі. Для розпалювання примусів, інститутський сторож Гаврило Микитович видає професорсько - викладацькому персоналові динатур (спирт).

Полковник Коршунов подав команду: «Станові... і...і...сь».

Колона студентів з піснею, рушила до залізничної станції.

«Заводи вставайте, шеренгі смикайте,
На бітву шагайте, шагайте, шагайте.
Провірьте пріцел, заряжайте ружьйо,
На бой пролетарій за дело своє,
На бой пролетарій за дело своє».

Іхали студенти потягом і дивувалися. На всьому шляху, ні в потязі, ні біля станцій, ні на ланах широких не було видно людей.

А деж селяни?

Приїхали до станції Єреськи. Студенти висіли з потягу, видаштувались в колону і в супроводі духової оркестри, маршем попрямували до сосняку за 5—6 км. від станції. Там мали отaborитись.

На ланах не зустріли жадної людини. Села були сонні й порожні...

В сосняку поставили «намети», розчистили «лінейку» — почалося тaborове життя.

В перший же день трапилася «неприємність»...

Голодні селяни довколішніх сел, довідавшись про за-снування студентського військового табору, посунули до нього з усіх боків. Вони визбірували на смітниках, викинуте з кухні лушпиння з картоплі й тут же сирим його їли, видобували з помий кістки й обгризали їх...

Студент Сулима зжалівся над однією ще молодою жінкою, яка знайшовши на смітнику якусь поживу, давала її своїм малятам, що простягали до неї свої ручки-ниточки. Він крадькома дав їй шматочок хліба. За хвилину, цей «злочин», був відомий полковникові Коршунову який студента Сулиму негайно виключив з табору, а до інституту надіслав телеграму з проханням виключити його з учебного закладу. Перед батальйоном, було зачитано наказ про те, що тих студентів, які будуть давати харчі «ледарям», буде віддано до суду Військового Трибуналу.

Потекли одноманітні дні...

Одного дня, полковник Коршунов розпорядився:

«Завтра (17. 5.) о 5 годині підйом, о 6-ій сніданок, а о 6.15 батальйон мусить вирушити до ст. Єреськи, зустрічати «переменників» полтавської області, які приїдуть і отaborяться поруч студентського батальйону».

Увечері перед цим днем, політрики провели бесіду на тему: «Наша робота середі переменників». В бесіді було підкреслено, що серед «переменників», багато «агентов класового ворога», який діє тепер «тихою сапою» і, що студенти мусять бути «пильними».

Студентська тaborова кухня, до II год. ночі готувала страву, щоб нагодувати взавтра сусідів, доки вони спорудять свою.

Вранці другого дня, студентський батальйон в супроводі духової оркестри вирушив до станції. Оркестра гримнула марш, залунала пісня:

«Батальйон студентов комунаров
Начсостав в стране ліхой куйот,
На прізвив всегда готови,
Єслі ВКП зовьот».

До станції прийшли о 7 годині, потягу ще не було. Нарешті о 10-ій з деревонасаджень випірнув товарняк.

«Станові...і...і...сь!» — вигукнув полковник.

Студенти вишикувались. Важко пихкаючи до станції підкотив потяг і зупинився. З вагонів зіскочили «начальніки» й чотарі. Почулася команда:

«Висажівайся... бістро!»

«Переменнікі» не поспішали. Вилізе повільно один, другий і годі. Минає година, друга «переменнікі» не квапляться.

Полковник Коршунов підійшов до старшини транспорту, щось поговорив з ним, вернувся назад, пошепотів із своїми старшинами і наказав батальйонові:

«Допомогти «переменнікам» вивантажуватись».

Студентів прикріпили по роях до окремих вагонів і почалась «допомога». Тим «переменнікам», що тримались на ногах допомагали зійти, а тих, що лежали на підлозі, зносili й клали на пісок. За дві години вивантажили.

З двох тисяч «переменніков», трималось на ногах 200—250 чоловік, решта сиділа, лежала й корчилася на землі. До табору студенти прийшли о 6-ій годині вечора, разом з ними приволіклось 30—40 «переменніков».

Після вечері, батальйон одержав наказ:

«Доставіть отставших переменніков в лагерь».

Почалася «доставка». Людей вели, тягли й несли. Закінчили цю операцію аж наступного дня. По кущах знайшли 37 трупів.

Наступні два дні, студентський батальйон улаштовував сусідів. Ставили намети, розчищували «лінейкі», носили їм їсти, бо вони не могли ходити до кухні. Щодня закупували по 20—30 «переменніков», які вмірали від перевантаження шлунку.

За тиждень, «переменніки» почали одержувати з дому листи. Дружина одного з них писала: «Степане, наша донька вмерла з голоду, мати теж, а я не знаю чи виживу».

Мати повідомляла сина: «Дорогий сину! Старий наш помер, брат твій Петро теж, а я не знаю чи побачу тебе».

А студенти, проводячи серед «переменніков» політбесіди ілюстрували перед ними ці листи, як зразок підступної роботи агентури клясового ворога, що діє «тихою сапою».

За місяць ті «переменнікі», що лишились в живих приступили до військового вишколу, а студентський батальйон, поїхав по сусідніх селах на «уборочну» бо не було кому живувати.

14 березня 1948 року

з ініціативи ЦК Спілки Української Молоді, під керівництвом Української Автокефальної Православної Церкви в Мюнхені, відбулася велика демонстрація з приводу, 15 річчя загибелі 8 мільйонів, українського населення знищеноого голодом у 1933 році російсько-большевицьким окупантам. В демонстрації взяло участь, до 6 тисяч українських емігрантів, що прибули з усіх кінців Німеччини. На символічній могилі в церкві Св. Луки, було складено 138 вінків від різних українських та кількох чужинецьких організацій. Численні маси чужинців, приєднались до демонстрації.

Демонстранти пройшли центральними вулицями Мюнхену, несучи попереду велику мапу СССР з позначенням на ній всіх концтаборів «найдемократичної» в світі червоної імперії.

З еміграційного життя

А. Т-ий.

Етапи ганебного банкротства

Від повного заперечення й очорнювання до підлабу-
зництва, залицяння й фальшування, позначили своє ста-
влення до визвольної боротьби українського народу в дру-
гій світовій війні і після її закінчення українські ємігра-
ційні політичні течії об'єднані в КУК'у.

Вістки про героїчну боротьбу УПА, про легендарні
рейди, про дії підпілля на Українських Землях, що їх си-
стематично подавала в легальних і підпільних виданнях
революційна ОУН завжди були «спростовувані» й поборю-
вані єдиним фронтом партнерів з КУК'у.

Ще недавно орган «української демократичної думки»
«На чужині» писав:

«Третій рік пропаганда групи Бандери несум-
лінно жирує на крові української нації...

Опубліковуючи скрупультно всі провокацій-
ні повідомлення комуністичної московсько - вар-
шавської преси та радіоповідомень тільки то-
му, що ворожа преса називає тих партизанів
«бандерівцями»

Згодом, коли під впливом зростаючих дій УПА заго-
ворив про її існування цілий світ, єміграційні політики з
КуКу, боячись втрати свого неіснуючого авторитету в
українських єміграційних масах круто повернулись «о-
бліччям» до УПА.

Фабрикуючи її на свій лад і подобу весь арсенал демократичної пропаганди кинувся надолужувати «прогаяний час». З'явилася «демократична УПА» Тараса Бульби-Боровця, про яку до того часу навіть словом ніхто ніде не обмовився. Під етикеткою «відбита в Парижі» *) виринула «копія лісової газети» з 1943 року. «Оборона України» орган «Української Народної Революційної Армії». Сам Бульба встругнув «Кредо Революції» — «короткий нарис історії, ідеологічно-моральні основи та політична платформа Української Народної Революційної Армії». «Демократичні» газети: «Наше життя», «На чужині», «Українські Вісті» й «Неділя» зарясніли «розповідями учасників» та «історичними документами» з часів партизанської боротьби Армії Боровця, що змагалася фронтом від села Олевська до: «...Чорного моря аж до Болтики починають щоденно летіти в повітря цілі гітлерівські «комісаріяти», «ляндвірти», залізничні мости, цілі ешелони та автоколони.» **)

Отакі були «масштаби» дій Армії Бульби-Боровця!

Та недовго громіли гармати «демократичної» ура-пропаганди. Згадавши ще кілька разів про «браторбивників», які підступно вкрали Бульбину Армію ура-пропаганда скинула з рахунку славного отамана і принишкла...

І вкусить і меду дастъ

Вбивство польського генерала Свєрчевського виконане одним з відділів УПА 28 березня 1947 року на шляху Балигород-Сянік змусило заговорити про український визвольний рух увесь західній світ. Українські «демократичні» кола «підсупонивши» нерви мовчали...

І тільки тоді коли чужинецькі пресові агентства повідомили про воєнну умову між СССР, Польщею й Чехо-Словаччиною щодо спільних дій проти УПА, заворувшися КУК і його «сателіти». Коли ж світова преса в один голос заговорила про рейди відділів УПА через Польщу, Чехо-Словаччину й Австрію на Захід то в українському, «демократичному» казані просто закипіло.

Під гучними бомбастичними заголовками (рекорд побивала «Неділя») день у день з'являлися «звідомлення» про похід утівців...

*) Підвів друкар з Нового-Ульму забув, що то „фотокопія з лісу” і набрав на останній сторінці: „тирж 33000 тис. екземплярів”.

**) „Кредо Революції” стор. 4.

Але...

Світова преса, як ворожа так і нейтральна називала українських повстанців «бандерівцями». Для наших «демократів» це був ніж у самісіньке серце. Та «слова з пісні не викинеш» доводилось і їм повторювати.

З цього моменту почався «новий етап» боротьби «демократичного» КУК'у за Українську Повстанчу Армію, тільки цим разом вже не як Армію Боровця, а як «криваве надбання цілої української нації».

Робилося це з такою «бомбою» ніби революційна ОУН хоч одним словом десь сказала, що УПА Армія партійна? Тепер українські «демократи» визнали УПА, але «протестували» проти того, що її «хотять привласнити бандерівці».

Дійшло до смішного.

Ціла делегація з представників СУЖ'у відвідує телеграфне агентство ДЕНА де «вияснюю» німецьким кореспондентам, щоб останні у своїх звідомленнях про дії УПА не вживали слова «бандерівці», бо подібні звідомлення, «роблять вовчу прислугу українській визвольній справі».

Бо як писала «На чужині»:

«Ані УГВР, а ні партія Бандери на події в Україні не мають жадного впливу. Повстанчі відділи традиційно називають «бандерівцями» тільки тому, що в 1943—1944 рр. ця партія повстанчий рух не обдумано та нагло зробила масовим явищем. В дальшому розвиткові подій, коли всі вищі провідники партії Бандери та УГВР вивтікали за кордон повстанчий рух почав прибратих ті форми та методи дії, які йому постійно диктує життя».

Таким чином КУК знайшов нову «формулу» для розв'язання свого становища відносно УПА:

«УПА є надбанням цілої української нації, борімось проти її узурпації «бандерівцями».

Та не так легко позбутися своїх попередніх «тверджень», тим більше якщо сам іх фабрикуеш. Та й хто його знає може упівці до ДП таборів і не долізуть...

Так думав пан Которович редактор «демократичного» тижневика «Неділя» коли в числі від 21 вересня 1947 року пустив крокодилячу слізу відносно «трагічної долі УПА», а разом з тим і зрадів «кінцеві романтичного розділу української віри в чудо».

Політичний банкрот у статті «УПА й еміграція» (подаемо окремі місця.) смакує:

«Трагічна боротьба Української Повстанчої Армії досягла свого кульміаційного пункту...

Не дивно, що українські скитальчі маси на еміграції переживають дуже глибоко цей трагічний анабазіс УПА.

Прихід бо її відділів означає з одного боку ліквідацію фронту збройної боротьби на рідних землях, над Дніпром, Бугом і в Карпатах (оце стратег! прим. А. Т-ий), а тим самим присмерк віри в «чудо»,...

Міжнародня акція проти УПА викликала негайну реакцію усєї української громадськості на еміграції. Найголосніше зареагували наші націонал-бандерівські кола, що й зрозуміло, коли пам'ятати, що якраз ті кола намагалися весь час партинципувати в живій легенді УПА...

...молодь України, бачачи безнадійність становища зважилася на прорив... Тут вони матимуть нагоду сказати своє власне слово, Скажуть нам, як вони боролися, чи вони дійсно фанатики однієї партії, скільки їм дали грошей, зібраних на еміграції... Все це тепер вони, борці УПА, мають змогу сказати...

А покищо треба собі усвідомити одно: романтичний розділ української віри в чудо закінчений...

...треба зривати останні небезпечні серпанки ілюзії і приступати до реальної оцінки справ і реального діла. До голосу мають прийти позитивісти з холодним чолом, олівцем, контактами і почуттям відповіальності».

Ось так одним розчерком «олівця» «демократичний» блок рукою редактора Которовича намагався покінчити з неприємною для нього справою УПА.

А бійці УПА йшли на Захід...

Коли б свині роги

У вересні м-ці 1947 року перший відділ УПА в силі 36 бійців перейшов Баварський кордон і був інтернований американцями біля м Пассав у касарнях Дегендорфу.

Заворушилися політики з «холодним чолом». Одні з них «обсадили» баварсько-австрійський крідон, а другі ство-

рили делегацію «духових батьків УПА» і поїхали до Головної Кватирі Американських Військ у Франкфурті «поінформувати» американців про прихід упівців та сказати «правду» про них.

Як і треба було сподіватись одні й другі вернулись ні з чим бо «бандерівці» — так вони пояснили, «перехитрили» їх і вже купили упівців за гроші, одяг і т. п.

Тим часом розпорощені відділи УПА невеличкими групами надходили далі.

Кілька бійців у Австрії і Баварії, що непомітно «проскочили» кордон потрапили до рук «політиків з олівцем».

«Дивувалися ми з цих людей» — розповідали пізніше «полонені» упівці (тепер вони не дивуються!).

Перше «демократичне» до нас питання було:

До якої ми належимо партії?

Один редактор в Ляндзгуті на нашу відповідь, що визвольною боротьбою в Україні керує УГВР дуже обурився й вигукнув: «УГВР це фікція!»

В Авгсбурзі кільканадцять днів упівців тримали мельниківці на приватному мешканні і не дозволяли нікуди виходити. На їхнє домагання пов'язати з «бандерівцями» відповідали, що таких взагалі тут не має.

Кільком «полоненим» упівцям у Австрії політичні банкроти пропонували вступити до організації Мельника бо «у бандерівців немає інтелігенції».

Згодом, коли деякі «чільні» представники української «демократії» зустрілись «віч на віч» з старшинами УПА і поговили з ними «по душам» вони зрозуміли, що дальша агітація за УПА, в любих її формах є для «демократів» «небезпечною».

Позитивізм, холодне чоло чи злочин?

Для політичних спекулянтів настав критичний момент. Або визнати перед еміграційним громадянством своє банкротство, або далі баламутити світ. Вибрали вони цей останній спосіб і тим самим найнебезпечніший.

З того таки «демократичного» середовища почали ширитись плітки, що упівці це не є упівці, а «вискринінговані бандерівці», або що це рештки «бандерівських» боївок, які повтікали з України.

У кількох «демократичних» органах з'явилися інформації подані «справжніми бійцями УПА».

Так в газеті «На чужині» від 27 вересня 1947 року знаходимо давно «забуту» Українську Народну Революційну Армію от. Бульби-Боровця та інформацію з її «кругів» під назвою: «Що оповідають бойовики УПА».

Ні сіло, ні впало «бойовик УПА» мов «Пилип з конопель» починає свою інформацію з того, що:

«1. В Україні нема жадної УГВР. Нам там казали, що УГВР є закордоном».

Цікаво, чому то їм «не сказали», що за кордоном є КУК?

І далі:

«4. Партія Бандери в Україні абсолютно скомпромітovanа та зненавиджена».

Чи ж треба «довідуватись» про це у «бойовиків УПА»?

Послухайте московське радіо, прогляньте большевицькі газети і ви без «бойовиків» переконаєтесь у цьому.

Завершення безславного політичного банкротства людей з «олівцем» приносить нам провідна зоря «демократичної» думки «незалежна» «Неділя».

В числі від 18 січня 1948 року в ній подано інформацію про «Українсько-німецьку пресову конференцію в Карлсруе». В конференції взяли участь українські журналісти об'єднані в СУЖ'ї та представники німецької преси.

Найбільше зацікавлення німців викликали два представники УПА, що були там присутні. Розмову між вояками УПА та німцями перекладав редактор Которович.

На питання німецького редактора: «Хто керує акціями УПА в Україні —...

«Упівець» відповів (слова Которовича!): «Діями УПА керує аполітичний Військовий Провід».

Чи чуєте бойовики УПА, чи чуєте українські революціонери, як інформують чужинецький світ про визвольну боротьбу українського народу політичні банкроти «позитивісти з холодним чолом, олівцем, контактами і почуттям відповіданості»? Аполітичний провід! — потираючи руки говорить чужницям гробокопатель української визвольної справи.

За що ж тоді бореться Українська Повстанча Армія коли нею керує «аполітичний провід»?

Брехнею світ об'їдеш та назад не вернешся

З моментом коли перші бойовики УПА ступили на землю по цей бік «залізної заслони» вороги української визвольної справи були політично переможені. Чужинецький

світ з повним признанням і зрозумінням хоч і стримано віднісся до тих, хто переконав його, що не такий вже страшний большевизм як його малюють. Вояки і старшини УПА цілому світові сказали, хто керує визвольною боротьбою в Україні, кому вони підлягають і чиї виконують накази. «Українська Трибуна» від 25 вересня 1947 року подаючи інформацію про прихід «Перших 36» вояків УПА та зустріч з ними пише:

«УПА — це плоть від плоті, кістя від кости, спадщина нашого останнього Державного Акту 30 червня 1941 року. Перших 36 опинились за залізною завісою...

Вони сильні, загартовані у боях... Вони бадьорі й свідомі своєї мети, вони знають ясно, хто вони і за що вони борються. Вони знають чому вони саме тут. Вони знають, що кожний крок, кожний рух УПА — це заздалагідь продуманий і приготований начальним командуванням стратегічний чи політичний крок. Вони вояки УПА, підлягають суверій дисципліні свого командування і слухають свого політичного проводу.

В краю крім УПА не діє ніяка інша національна українська збройна сила. Крім ОУН не діє інша політична організація. Немає там місця на якісь партії чи «особисті» військові відділи. Є один народ і є одна Українська Повстанча Армія та єдиний державний орган українського народу, Українська Головна визвольна Рада, за яким стоять весь народ і армія».

До сьогодня легендарні вояки і старшини УПА вже відвідали не одне скupчення українців у Німеччині. Вони розмовляють з мешканцями українських таборів — із всіма тими, хто хоче з ними бачитись і говорити.

І правда перемагає!

Одні лиши банкроти з «холодним чолом» уникають їх, вони мов щурі, сидять в логовищах і тільки час від часу шкрябують, щось «олівцем». Коли ж іноді хтось з них і насміливиться говорити з упівцем, то вже обов'язково не забуде спитати:

«А чи ви там одержали ті гроші, що тут «бандерівці» збирали на УПА?»

Упівець з усмішкою відповість: «Так, одержали — повні лантухи німецьких марок — спасибі».

Ті кільканадцять упівців, що під час переходу кордону, потрапили в мельниківський полон та під наглядом в'йовничої бойки «перейшли» проти-упівський вишкіл вже не в стані підняти «авторитет», політичних банкротів.

25 березня 1948 року в таборі Новий-Ульм, така спроба закінчилася повним фіяско. Чотирі упівці, що прибули до табору під наглядом восьми «бойовиків» мельниківської ОУН, безуспішно намагалися «подати» громадянству «справжнє обличчя УПА». Після повіні наклепів на визвольну боротьбу в Україні, в стилі завчених большевицьких тверджень, вони нарешті, заплутавшись признались, що за таку «інформацію» їм добре заплачено.

Змусили їх до цього, приявні на залі упівці, що вкупі з ними вийшли з Краю, та тут потрапили до українців, а не в руки засліпленої партійної кліки, що коштом їхньої крові намагається підлатати своє банкротство. «Успішний рейд» тих самих «упівців» по таборах Англійської зони Німеччини та звідомлення про їхні «виступи» в «Українській Думці» і «Промені» це мильний пухир, що трісне як і тут при появі тих, що інформують українців про УПА без «охорони» мельниківських «бравих молодців».

На закінчення хочеться відповісти «позитивістам з холодним чолом» наслідуючи стиль «Нашого Життя»:

Роля політичних банкротів у Європі скінчилася. Вони «йдуть на село людей дурити» тобто: в Америку, в надії, що там не бракує тих, які не вміють відрізнисти правої руки від лівої, а патріота від спекулянта. Побачимо!

Отож затямте: «Брехнею світ об'їдетe та назад не вернитеь».

Машкару зірвано!

«Легенда про УПА та її рейди в Естонію та Туреччину, легенда про 500 тисяч українських партизанів мусить бути захована до архіву, як спекуляція на легковірності простодушних людей».

Так пише Панас Феденко редактор газети «Наше Життя» в статті «Повстанство і національне визволення» в числі від 1 лютого 1948 року.

І далі:

«Тільки серед українців знайшлася безвідповідальна група, що наперекір фактам і здоровому розсудкові проповідує повстанство. Цю гру з

огнем треба скінчiti — в інтересі нашого народу... Ми бували і в зимовім поході і знали не одного повстанського отамана з тих часів. Але, коли обставини змінилися наслідком ліквідації фронтів, то всі відповіальні групи і уряд УНР висловилися проти марної витрати народної крові і сили в повстанських рухах. Відмовилися рiшуче, вiд «пропаганди кров'ю», бо за таку «пропаганду» народ не подякує, а історiя таких «пропагандистiв гостро засудить».

Ось тут у цих рядках криється причина, чому свiт нiчого не знає про боротьбу українського народу пiд большевизмом. — «Бувалi в походах» рiшуче вiдмовились вiд «пропаганди кров'ю».

А там, на рiдних землях, тi патрiоти, якi не здезиртирували закордон у 1917 роцi наївно думали, що про геройчу боротьбу українського народу говорить пан Феденко, який за кордоном «репрезентує» уряд.

Тридцять рокiв «бувалi в походах» мовчали про визвольну боротьбу в Українi!

Виросло нове поколiння — воно бореться далi, склавши вже у цiй боротьбi гекатомби жертв. Як i мi до недавна, вони навiть не пiдозрiвають, що тут закордоном їхню боротьбу висмiюють i обпльовують полiтичнi банкроти.

Вiримо, знаємо, за таку «пропаганду» український народ не подякує!

«Відгуки на конференцію в Карлсруе»

Як українські журналісти з СУЖ'у, «поінформували» чужинців на конференції в Карлсруе, про визвольну боротьбу українського народу, видно зі статті, що з'явилася 10-го лютого 1948 року в німецькій газеті «Райн-Некар-Цайтунг» в Гайдельберзі.

Автор допису, «Чи існує українська проблема» наслухавшись котовичів інформує німецький народ (подаемо окремі місця):

«Вже у 1940 році з'явився в Советській Україні Тарас Бульба-Боровець, що розпочав партизанські дії. Але німецька окупація та їхня колоніяльна політика принесли велике розчарування. Відтоді, повстанці билися водночас і проти москалів і проти німців. Лише одна дивізія українців, була на боці німців та й та боролася проти москалів. Ця дивізія знаходиться тепер в Англії.

У критичному 1943 році, і німці й москалі, кожен робив з них спробу-залучити УПА на свій бік.

Вимога Боровця, що він її виснув через західні держави до Москви, в справі гарантії незалежності України не дала наслідків. Так само, розбилися переговори з німцями через втручання Гіммлера, який відправив Боровця до Концтабору Саксенгаузен..

Мінливою була доля другого провідника повстанців, званого Стефаном Бандерою, що від 1934 до 1939 року був ув'язнений у Варшаві. Розпочавши боротьбу проти Москви, Бандера був так само, розчарований німецькою політикою й потрапив до концтабору у якому перебував до 1943 року. Після звільнення, Бандера боровся водночас проти поляків і проти Москви. Сьогодні і Боровець і Бандера, знову в райцентрі Львова і повстанча війна йде далі».

Так представниками СУЖ'у, представлена чужинцям, визвольна боротьба українського народу.

З почуттям огиди треба ствердити, що в погоні за фіктивним місцем «репрезентації» «журналісти» фальсифікуючи дійсність, зайшли так далеко, що чужинець кореспондент, зрозумів українську «повстанчу війну» не інакше, як вислід «розчарування провідників» і то не далі... району Львова.

Щож до соби Бандери, то він, «розчарований німецькою політикою», потрапив до німецького концтабору, а потім звільнивши́сь (?!) в 1943 році (?!), почав «водночас боротись проти поляків і проти Москви». Не вистачило тільки сміливости дописати: «по боці німців».

Як нам видається, «холодне чоло-которовичів само по собі не охолоне. Треба лікаря!

Л. В.

«... в овечій шкірі»

Коли б деяким партіям, партійкам і організаціям за бракло паперу, навряд чи хтось би відчував у нашому житті на вигнанні, що такі «політичні напрямки» взагалі існують. Одне їхнє спасіння — це папір!

Він і тільки він, підтримує їхнє чадіння в українському середовищі.

Він і пропагує «їхні ідеї» і «здобуває впливи» і поборює політичних противників і репрезентує їх на внутрішньому і зовнішньому відтінках.

Одне слово, все робить папір.

Поза папером ніхто і нігде не бачить ні їх самих, а ні їхньої роботи. Хоч табори не Україна, а серед українських емігрантів, тільки 5 % політичних (як твердить представник «Української Національної Гвардії» генерал Т-ко), все ж кількість розповсюдженого паперу, залежить від попиту на нього отих «apolітично-бездержавних» українців. Число прихильників, паперових політиків важко встановити, бо папір розкуповують люди в залежності від обставин. Якщо в таборах з'являються оселедці паперу йде більше, його купують всі-навіть чужинці, коли ж на ньому надруковано щось про «братовбивників» або «про сміття з хати» тоді розкуповують його політичні противники, хотіть бачити своє обличчя в «дзеркалі демократичної преси».

Припускаємо, що редактори цих органів, число своїх читачів, (по їхньому прихильників!) встановлюють по кількості розповсюджених чисел «із сміттям».

В останньому часі, крім псування паперу на «сміття з хати», з'явилася іжаково-комаринна саламаха, яку посилено розміщує українська Дунька. Ось вже півроку млинарі цього «ерзацу» підготовляють «опінію» до злиття двох ОУН.

Чого вони тільки не понаписували в цій справі для свого вірнопідданого середовища.

Як видно в змученого довгоочікуваними обіцянками членства, їжаково-комаринного напрямку, урвався терпець і воно засипало українську Дуньку зливою листів, вимагаючи вияснення:

«Чи варто нам, які витримали такі важкі удари з різних боків у 1939—1947 рр. і вийшли з них сильними (тут можна сміятись! прим. Л. В.), які несемо далі на своїх плечах з успіхом важкий тягар важливої роботи (тут можна рего-тати! прим. Л. В.) говорити про різні об'єднання і намагатись їх реалізувати, коли із противліжної сторони можуть бути або насмішки або скриті нечесні думки?»

Українська Дунька переконавшись у безуспішності своєї кампанії за «злиття ОУН», у своїй саламасі за «лю-тень» (?!), (мабуть лютий? пр. Л. В.) 1948 року дає «вияснення членам ОУН» в тій справі і одночасно зводить «ни-щівний бій» з розкольниками «зливальної» акції. Чергова їжаково-комаринна страва має назву: «ОУН і консолідацій-ні акції».

В ній читаемо:

«...довідуємося з комунікату, що його видала ОУН (мають на увазі революційну ОУН прим. Л. В.) для повідомлення свого членства про стрі-чу з другої половини січня між полк. А. Мель-ником і п. Ст. Бандерою. Попередила її сильна «шептана» бандерівська пропаганда про «об'єднання двох ОУН».

Але виявилося кінець-кінцем, що була це тілкы спроба обману українського громадянства, а не шире бажання дійти дійсно до порозуміння».

Чи це не сон рябої кобили?

Щось «бандерівці» не пригадують зного боку «силь-ної шептаної» пропаганди за оте «злиття».

А, що така пропаганда була, то це правда.

Хай пригадає Дунька, скільки вона зіпсувала на неї паперової саламахи, а не якихось там шепотів? Що ж до «комунікату» який «видала ОУН для свого членства», то це

плід пера «Комаря-Іжака», якому увірвався терпець чекати такого комунікату.

Дивно тільки, що має спільногого з фантазуванням Іжаково-комариного середовища, українське громадянство до якого апелює Дуняша?

Найбільший переляк в української Дуньки, викликала пропозиція Ст. Бандери про визнання полк. А. Мельником УГВР. Дунька репетує:

«Виявляється, що УГВР є тільки бандерівським троянським конем, при допомозі якого захитаний бандерівський рух мав увійти в українське життя і здобути там утрачені позиції».

Чи не українська Дунька їх придбала? Бо як один втрачає то другий здобуває.

Далі Дунька одягається в овечу шкіру:

«Ми й далі готові в ім'я великої української справи на найбільш далекойдучі компроміси. Але хай ніхто не добачає в цьому нашої слабости, бо консолідаційні заходи ОУН не випливають з її слабости, але виключно з бажання бути якнайбільш конструктивим чинником утворенні єдиного українського визвольного фронту».

Нам пригадується байка про «Жабу й Вола». Однак, скільки б не надималася Дунька, вона не зробиться більшою й авторитетнішою від того чим є, насправді.

Безпорадність і безсилля відчуває українська Дунька, що до «захитаного бандерівського руху»:

«Бандерівці не хочуть співпраці, порозуміння, консолідації, але монопольного захоплення влади в свої руки. Тому балакати з ними покищо не можливо, бо на такій основі не порозуміється з ними ніхто. Про це мусить довідатися українське громадянство».

Українська Дунька, одягнувшись в овечу шкіру підла-бузнюючись до українського громадянства, шукає в нього захисту.

Забуває Дунька тільки одне, що українське громадянство не овчка і давно вже чекає, коли то Іжаково-кома-

ринне середовище, замість деклямацій про «чесну гру», продемонструє свої сили і впливи в ньому, перевівши вибори ОПУЕ Мюнхенської області.

Чи не українська Дунька, на другому з'їзді ЦПУЕ в Діллінгені, ще у жовтні 1947 року присягнула перед тим громадянством зробити це?

Чи може самозванні органи Мюнхенського ОПУЕ в яких монопартійно засідає Дунька, ніким не обрана з 1945 року, це і є ота їжаково-комаринна «співпраця»?

Замість того, щоб робити з себе смирних овечок, чи не пора б вам Дунька признатись перед українським громадянством, з якою метою вкрадені вами, в одного із старшин УПА матеріали, ви друкуете на сторінках свого партійного органу «За Самостійність» як показ «вашої» боротьби в Україні?

Українська Дунька мусить знати!

Що б вимагати від когось «чесної гри» треба найперше самому мати чисті руки.

Документи збройної боротьби

«Збройна боротьба Української Повстанчої Армії врятувала честь української нації в другій світовій війні та виписала кров'ю її право на волю і незалежність!»

(з казаку КП ОУН)

З пісень УПА.

Збудись Україно!

Збудись могутня Україно,
Козацький краю, стань на змаг,
Туди, де сонце на вершинах,
До перемоги йде твій шлях.

Приспів:

Шикуйся у бойові лави,
Козацьке плем'я молоде,
До перемоги і до слави
Тебе Бандера поведе.

Вже степ твій знову вкрився кров'ю
В пожежі цілий світ горить
Наїзники в смертельним бою
Рішають, хто з них має жити.

Приспів:

Даремні, кате, всі твої турботи
Нас голodom не заморить,
Не піде молодь на твої роботи
В фольксдойчі нас не заманить;

Приспів:

Прочитай сам і дай прочитати своїм людям!

Воля народам!

Воля людині!

Дбайливо заховай листівку від ворога!

За Українську Самостійну Соборну Державу!

**Українській селянській, робітничій і інтелігент-
ській молоді, т. зв. УССР, що живе легально.**

Українська молоде!

В Україні гуляє ворог. Тюрми набиті тисячами наших братів, сестер та їх батьків і матерів. Повні українського народу, насильно вигнаного з українських сіл і міст, сибірські тайги, середньо-азійські степи. Гинуть щоденно в святій боротьбі за Волю найкращі сини України! П'яний сталінський наймит топче наші жовто-блакитні прапори, плює на наш золотий тризуб.

Смерть сталінським окупантам!

Не будемо терпіти ганьби поневолення! Не будем бабами! Ми любимо Волю, так, як і всі інші народи! Маємо на неї таке same право!

На боротьбу проти сталінських окупантів!

Разом з ОУН та УПА, під їх керівництвом, борімось за наше святе право на життя — за Українську Самостійну Соборну Державу!

Вказівки

як разом з ОУН та УПА боротися проти большевицьких окупантів.

1. Будьте завжди готові стати бійцями Української Національно-Визвольної Революції, піти в підпілля, вступити в ОУН та УПА. Лише в лавах ОУН й УПА зможете найкраще служити Україні. Лише в цих організаціях зможете найуспішніше боротися за визволення українського народу з неволі.

2. Знайомтесь з ідеями Української Національно-Визвольної Революції. Читайте революційні листівки, заклики, газети, вивчайте революційну програму, інформуйтесь у наших старших друзів революціонерів про нашу революційну боротьбу.

3. На кожному місці пропагуйте ідею революційної боротьби українського народу за Українську Самостійну Соборну Державу. Переконуйте про необхідність такої боротьби своїх рідних, батьків, своїх друзів, знайомих. Усім їм підкresлюйте, що самостійну Україну можна здобути лише в боротьбі, спільним зусиллям цілого народу. Завжди їм пригадуйте, що жоден українець не може ухилитись від обов'язку брати участь у боротьбі за Самостійну Україну.

4. Допомагайте нашим повстанцям-революціонерам. Інформуйте їх про ворога: де він, коли з'явився, яка його сила, яке озброєння, чого приїхав у село, який склад міських чи сільських гарнізонів за родом зброї, національністю. Допомагайте повстанцям організовувати харчі, одяг, взуття. Збирайте і зберігайте амуніцію, зброю. Вивчайте якнайточніше свою місцевість, всі джерела, стежки, незамітні проходи. Вдень і вночі ви повинні вміти конспіративно провести підпільників-повстанців.

5. Розповсюджуйте революційні листівки, заклики, пресу й інші видання. Листівки й заклики розліплюйте на стінах, на парканах, в найбільш прилюдних місцях. Заклики розписуйте фарбою, крейдою, розкидайте листівки в кіно, театрі, під церквою, в школі, на спортивних майданах. Допильновуйте, щоб якнайбільше людей читало наші видання. Пам'ятайте, що розповсюдник української революційної літератури виконує неменш важливе завдання, як повстанець в бою, проявляючи винахідливість і ініціативу бути готовим на найбільші жертви.

6. Допомагайте виявляти сексотів, агентів окупанта. Слідкуйте, хто на доручення НКВД хоче посісти недовір'я до ОУН, УПА, хто поширює неправильні вістки про них, залякує народ терором. Слідкуйте, хто особливо підглядає кватирі, де можуть перебувати підпільники. Хто слідкує за рухом повстанців, хто хоче багато знати про підпілля. Про них повідомляйте підпільникам-повстанцям.

7. Пам'ятайте, що найлютішим ворогом народу в СССР є НКВД, вірні сталінові собаки в партії. Супроти представників цих організацій та інших відданих Сталінові наймитів ви не можете мати жадних інших почувань, крім ненависті. Не говоріть з ними, не намагайтесь бути щодо них привітними, не входьте з ними в жодні, зокрема подружні стосунки. Хай вони на кожному кроці відчувають, як українська волелюбна молодь ненавидить імперіалістичних собак.

8. Знайомте з нашою національно-визвольною боротьбою непоінформованих про неї українців. Вони мусять знати правду про нас. Вони мусять знати, що ми не «бандити», за яких представляє нас брехлива большевицька пропаганда, а борці за волю і щастя українського народу. Цю правду про нас мусять знати всі громадяни СССР інших національностей. Оповідайте їм, де лише це можливо, про те, що ми боремося проти сталінської кліки та її наймитів за волю українського народу, за волю всіх поневолених народів світу, оповідайте про те, що в ОУН та УПА боряться найкращі патріоти України, оповідайте про окремі події нашої революційної боротьби.

9. *)

10. Якщо ви вчитесь в школі, ніколи не забувайте про те, що большевицька школа має за завдання виховувати вірних і служнячих Сталінських рабів. В тому напрямі зфальшовано всю науку, історію, літературу науку про мову, географію. Всі ті «науки» брехливі і лише, як до брехні мусите до неї ставитись. Пильно вивчайте математику, фізику, біологію, ботаніку, щобстати в майбутньому добрими, лікарями, агрономами, економістами будівничими господарської сили української держави.

*) Не друкуємо з конспіративних причин.

11. Історію України, географію, українську літературу вивчайте з небольшевицьких підручників. Історію вивчайте за Грушевським, Терлецьким, Крип'якевичем, Возняком, Барвінським, Лепким. Лише в цих підручниках ви знайдете дійсну незфальшовану правду про Україну, про український народ. Історію й географію України, українську літературу повинна вивчати вся українська молодь. Сільська молодь для вивчення цих дисциплін повинна використовувати впершу чергу зими, шкільна молодь вакації, робітнича — вільні від праці години.

12. Якщо ви читеся в технікумах, інститутах — пильно вивчайте свої фахові дисципліни. Пам'ятайте, однаке, що своїм фаховим знанням ви зобов'язані служити не Сталіну, а українському народові в майбутній Українській Самостійній Державі.

13. Пильно вивчайте в школі військову справу. Здобуйте військове знання на те, щоб потім успішно бити окупантів.

14. Вправляйте спорт. Пам'ятайте, що наша боротьба потребує зокрема сильних, заправлених у поборюванні найважчих фізичних труднощів учасників. З тієї причини та кож не куріть і не вживаите алкоголю, зберігайте високу половину мораль.

15. Знищуйте всюди, де лише можете, портрети большевицьких партійних верховодів, большевицькі пропагандивні плякати й лозунги.

16. Не ходіть до клубів, не відвідуйте большевицьких театрів. Не відвідуйте большевицьких кін, не беріть участі в большевицьких гуртках «художньої самодіяльності». Всі ці установи мають за завдання отруювати душу українського народу. Знищуйте большевицькі пересильні кіноустановки.

17. Не вступайте в комсомол. Комсомол має за завдання виховати ще вірніших, ще віданіших Сталінові рабів, як большевицька школа. Комсомол виховує новітніх яничар. Не будьте яничарами власного народу!

18. Не беріть участі в забавах, що їх часто організовує в школах і поза ними большевицький окупант. Не можете танцювати тоді, коли тисячі братів наших гинуть на шибеницях, в тюрмах. Не будемо заливатися алькоголем на те, щоб окупант міг легко панувати над нами, не можемо ра-

діти під скрипку окупанті в той час, коли він розпинає народ! Запам'ятуйте про те, що організування забав з танцями і алькоголем сьогодні — це засіб окупанта до ще більшого поневолення нас.

19. Не вивчайте російської мови, всюди говоріть лише по українські. Російську мову використовує окупант, як ще один засіб поневолення українського народу. Плекайте в собі висову героїчну мораль. Будьте готові завжди боротися і вмирати за правду. Гордуйте вигідним життям міщука, змагайте, не зважаючи на зв'язані з тим труднощі, до великого, плекайте сильну волю, загартовуйте дух і тіло в боротьбі з перешкодами, найвищою честю для вас хай буде служіння справі українського народу.

20. Будьте солідарні в обличчі наступу окупанта на нас. Не зраджуйте ворогові своїх таємниць, бороніть усяким способом один одного, допомагайте собі взаємно в нещасті.

21. Якщо ви працюєте в промисловості, на транспорті, в МТС-ах, саботуйте виробництво: не виконуйте норми виробітку, не включайтесь в соц-змагання, не будьте стахановцями. Вивчайте кваліфікацію, щоб ви успішно могли працювати в майбутньому в українській державі.

22. *)

23. *)

24. Опікуйтесь могилами поляглих українських повстанців-революціонерів. Кожна могила повинна мати хрест. На могилах повстанців не повинні ніколи в'нути квіти. Організовуйте в національні чи релігійні свята відвідини тих могил.

25. *)

26. *)

27. Пам'ятайте, що живете в державі, яка до нечуваних розмірів побудувала сітку сексотів, агентів, провокаторів, апарат таємної поліції. Будьте дуже обережні, добре наперед приглядайтеся, з ким говорите, добре дивіться хто вас може слухати, добре обдумайте кожний свій крок, щоб не впасти жертвою НКГБ. Засвоєння навиків конспіруватися, перша передумова успіхів в боротьбі проти большевицьких окупантів.

*) Не друкуємо з конспіративних причин.

Друзі Юнаки!

Українські хлопці й дівчата!

Якщо хочете сповнити свій національний обов'язок, якщо хочете доломогти нашій святій справі, Національно Визвольній Революції — дійте згідно з цими вказівками.

Хай живе революційна боротьба українського народу за Українську Самостійну Соборну Державу!

Хай живе українська молодь — активний учасник революційної боротьби українського народу за Самостійну Україну!

Червень, 1946 р.

**Організація
Українських Націоналістів**

Фрагменти боротьби українського народу з більшевицьким окупантом

Село Струтин Нижній, (біля міста Рожнітів) березень 1946 року.

На криївку-бункер у полі біля с. Струтин Н. (Район Рожнітів, Станіславівська область), де ховався станичний провід в числі 5 осіб (серед них одна дівчина), ранком о год. 9-ї напали більшевики з місцевого гарнізону. Вихід з криївки був неможливий, бо більшевики відразу оточили криївку з вигуками: «бандьора, здайсь, нічево вам не буде, помілуєм вас всех» — і спрямували дула скорострілів у напрям криївки. Виходу не було. Треба було прийняти бій і чесно вмерти на полі Слави, як умирають тисячі українських повстанців-підпільників, не здаючись живими в руки ворога. Так і вирішили поступити оточені в криївці.

На крики більшевиків «здайтесь» відповіли короткими серіями автоматів та гранатами в сторону гарнізонників. Зав'язавсь завзятий двогодинний бій. Гранати, якими закидали більшевики бункер, оточені холоднокровно відкидали ворогіві назад. Ворог, маючи втрати, та вистріляши майже всю амуніцію, посилає гінця до Рожнітова по підмогу, яка скоро приходить.

Знову стріли, короткі серії вибухи гранат, крики, зойки. В оточених вже виходять останні набої. Біля год. 4-ої з криївки покотилося громке «Слава Україні!» Кілька секунд була мертві тиша, а опісля сильний вибух стряс повітря. Клуби чорного диму, закрили криївку. З бункеру не чути вже стрілів, бо не остався там ніхто живий. Бій скінчився...

Більшевицький командир, стоячи над розритим бункером з розірваними тілами героїв, сказав до своїх бійців: «вот герої... нада б їм шкляні труни поробить...» Навіть вони не можуть сковати свого подиву. Для них такий геро-

їзм і посвята чужі. Наша розвідка донесла, що в цьому бою біля Струтиня впало 14 більшевиків та багато було ранених.

Село Витвиця (Болехівщина, лютий 1946 р.).

Морозна лютнева ніч. До села Витвиця (район Болехів, Станіславівська область) зайшло повечеряти дея українські повстанці.

Це були друзі Крига і Листок. Зайшли до знайомої хати. Довідались, що гарнізон далі перебуває в селі, але застави знято і більшевики ноочують у гарнізоні. Повстанці повечеряли й збирались до відходу. В хаті цілий час темно. Нараз чути стукіт у двері та більшевицькі голоси:

«Хазяйка, открай!»

Рівночасно зауважено на подвір'ї постаті енкаведистів, що тримали зброю готову до пострілу. Це були гарнізонники, що оточили хату.

Друг Листок заліг із своєю десятизарядкою й вирішив відбиватися до останнього набою.

Друг Крига, що іншої зброї, крім пістоля-мадярки не мав, скочив у клуню, що була тут через сіни, щоб звідти вискочити на двір, однаке виявилось, що з клуні виходу немає.

До сіней увійшло кількох гарнізонників. Один з них став у дверях клуні, світячи лямпкою по кутках.

Нараз «гостя» привітали просто в вічі три цільні кулі пістоля Криги. Енкаведист закричав, мов дикий звір, та повалився на землю. Кілька більшевиків, які були в сінях з криком кинулися до втечі. З ними разом утік з хати і друг Крига, та користаючи з замішання відступив ярком у напрямі лісу. Тим часом з хати відбивався друг Листок. Три ворожі кулемети та інша дрібна зброя більшевиків сі яли градом куль по хаті. І так ясна ніч від світла ракет стала днем. Енкаведисти кинули до хати запальну гранату. Бухнуло полум'я, клуби диму повалили з хати. Друг Листок з пожару та диму бив по ворогах із своєї десятизарядки. Аж, нарешті, як завалилася горюча хата, а згоріше покрило згоріле тіло героя, та цілу родину господарів замокли стріли скінчився бій.

На подвір'ї лежали трупи енкаведистів.

Даремно далеко за селом, під лісом, нетерпиливо чекав свого друга-побратима повстанець Крига. Обидва вони разом перейшли військовий вишкіл у «Сіроманцях», обох їх водив в бій проти німецьких загарбників батько «Ясьмін», разом переходили вони фронт у 1944 р., разом били сталінських окупантів, нерозлучними друзями були в надрайонній бойовці «Грабенка», разом переживали зимову бльо-куду — та не судилося ім разом вмирати.

На побоєвиці залишилось біля 20 большевиків вбитими та багато ранених, бо большевики, стріляючи в хату зі всіх боків, стріляли рівно ж і по свіх.

П р о т о к о л

наскоку большевиків на шпитальку надрайону в долині ріки Лужанки.

23. 1. 46 р. спец. група НКВД наскочила на повстанську шпитальку в лісі біля Лужанки. В шпитальці в той час перебувало 37 хворих та обслуга.

Стійковий за 15 хвилин перед наскоком повідомив, що наближається група большевиків. Негайно заряджена поготівля. Легко хворі почали відступати до гори звором, що був забитий снігом та колодами. Це була одинока дорога для відступу.

Обсуга шпитальки почала брати на ноші тяжко хворих, та виносити до бункеру. При тій роботі застали їх перші постріли ворога.

При відступі загиули від большевицьких куль сл. п. другі др. Кум, пор. Клименко, надр. аптекар Христя, санітарка Зенка, та санітар Лен. У шпитальці та бункері енка-ведівські катюги постріляли 9 важко хворих, сл. п. друзів: Борсука, Дороша, Орловського, Плиту, Рубача, Чорноту, Сойку, Березу, Зозулю. Трьох з охорони шпитальки: Чорноморця, Ізвінку й Дуба взяли живими, яких забрали до Болехова до тюрми. П'ятьом легко хорим та чотирьом з охорони вдалося втекти.

З упавших треба відзначити геройську смерть др. Кума — лікаря УПА ще з часів німецької окупації, по національності жида, — який мимо грізного положення стояв на посту, на якому й заскочили його большевики. Коли почалася стрілянина і положення було безвидхідне він заховав під

камінь пістоль, подер американські гроші та рублі, порозкидав свої особисті дорогоцінності, щоб ворог не мав з них користі. Поцілений ворожою кулею, впав недалеко шпитальки.

В наскоку на шпитальку брали участь: болехівська спецгрупа військ НКВД в числі 50 осіб, які йдучи закритим тереном, виминали села та дороги, заatakували шпитальку з долини ріки Лужанки, гарнізон із с. Брязя 20 хв. після наскоку на шпитальку зійшов з Кечере в напрямі шпитальки. Коло шпитальки большевики були до пізньої ночі, а опісля її запалили. Нагі тіла вбитих повстанців другого дня повезли большевики на Брязу, куди приїхала спеціяльна комісія енкаведистів, що перевела огляди трупів. Тіла вбитих повстанців большевики закопали на горбі між Брязою і Лужками.

П р о т о к о л

наскоку на постій надрайонної боївки «Грабенка».

26.2.46. р. о год 3-ї ранком, большевицька спецгрупа в числі 80 осіб наскочила на постій надрайонної боївки, що містилася глибоко в лісах в Білій Ростоці. Больщевики оточили постій з усіх боків, так, що відступ був неможливий. Ситуацію погіршило ще те, що на постій був тільки комендант боївки сл. п. др. Грабенко, бойовики Байда і Токар, які впали, відбиваючись з криївки. Чотири інших бойовики були зайняті при різанню корови, яким пощастило втекти. Тіла сл. п. друзів Байди і Токаря поховано тимчасовом на місці бою.

П р о т о к о л

наскоку большевиків на гарбарську артіль б. с. Лужки

5.11.46 р. большевики наскочили на надрайонову гарбарську артіль, що містилась в лісах долини ріки Лужанки. Больщевиків привів провокатор «Орел» майстер артілі, Галів Василь, родом з Болехова. Показалося, що Галів мав зв'язок з большевиками вже раніше.

Ранком о год. (?) — вийшов він з далековидом з гарбарні, нібито на розвідку. Незабаром повернувсь з большевиками, які оточили приміщення гарбарні та вбили одного працівника друга Феля. Решті гарбарям вдалося щасли-

во втекти. Тіло вбитого поховано в родинному селі. Вбитий повстанець гарбар працював у підпільній гарбарні ще від осені 1944 р. Працював завзято, нераз у тяжких умовах праці та прохарчуванні. Ця підпільна гарбарня видавала шкіру, яку можно було порівняти до фабричної. Больщевикам вдалося захопити в гарбарні готової шкіри (50 шт.), бочку екстракту, 30 кг. вапна і кілька сиріх шкір. Бункер з харчами, що був приготований на зиму провокатор «Орел» також видав большевикам.

П р о т о к о л

про смерть сл. п. друга Тамари, надрайонної провідниці УЧХ.

Від 26—30 березня 1946 року відбувалася облава на ліс між селами Кальна-Витвиця-Княжулука, в якій брали участь гарнізони з довколишніх сіл та спецгрупи НКВД.

29. 3. 46. о год 4-ій пополудні група большевиків, що проходила розстрільнею ліс, натрапила на квартируючих у лісі сл. п. др. Тамару, Олесья, та двох боївкарів. Під час вечії була важко ранена в живіт сл. п. Тамара. Поранена. встигла ще втекти в гущавник, де дісталася першу допомогу. Однаке, другого дня сл. п. др. Тамара від рані вмерла.

Ранену Тамару до хвилини смерти заховувала повну рівновагу духа і поводилась як воїн-мужчина. Передбачаючи скору неминучу смерть не жалілась, що її молоде, в повному розквіті життя незабаром згасне, не висловлювала жадних особистих бажань, не плакала, не стогнала від болючих ран, лише просила, щоб її добити, коли б наблизилися большевики. Сама до останньої хвилини тримала при собі гранату і була рішена розірватись. Вмерла самітня в гущавнику бо друзі мусіли відступати в ліс перед ворогом. Увечері застали її друзі вже не живою, і поховали в лісі.

1. 4. 46. р. коли вибралися гарнізонники з сіл, тіло сл. п. Тамари друзі Беркут і Сокира поховали в с. Кальна на цвинтарі. Похорон відбувся потайки вечером, при чисельній участі громадян с. Кальна. Народ, що брав участь у похороні, був так зворушений, що від плачу жінок ледве було чути «останнє слово», яке говорив на могилі др. Олесь.

П р о т о к о л

Наскоку большевиків на осередок надрайонової пропаганди біля с. Кальна.

28. 3. 46. р. о год. 1-їй в полудні наскочили большевики (спецвідділ НКВД з Болехова та гарнізон з с. Кальна), на постій надрайонної пропаганди, що містився в лісі на Кейері, біля с. Кального. Постій був спровокований кілька тижнів наперед і ніхто в ньому не перебував. Повертаючись до зв'язкового пункту сл. п. друзі: Беркут референт пропаганди надрайону, Косар і бойовики Сокира й Мирон зайшли на постій. Коло год. 1-їй в полудні наскочили на хату большевики і оточили. Повстанці зауважили большевиків і почали відступ. Під час відступу впали від большевицьких куль сл. п. др. Беркут та Сокира; друг Косар здався живим у руки большевиків, які забрали його зі собою до Вигоди. Миронові пощастило втекти. Ворогові нічого не дісталися крім особистих речей вбитих. Тіла повстанців поховано 15. 4. у спільній могилі на цвинтарі в с. Кальна.

П р о т о к о л

зловлення большевиками інженера Кирила в с. Кальна.

9. 3. 46. р. Увечері з постою в лісі до с. Кальна зайшли по харчі друзі Беркут та інж. Кирило з 4-ома бойовиками. В наслідок провокації наскочили на них у селі большевики з місцевого гарнізону. Інж. Кирило, будучи раненим в ногу, попав живим у руки большевиків. Він намагався добрілитися з пістолем (відступаючі стрільці чули постріл) большевики привели його до гарнізону раненого в голову. Слідуючого дня інж. Кирила привели до Болехова, і там лікують в шпиталі.

Постій, 16. 5. 46.

Слава Україні!

Надр. Пров. (—)

Голод 1946 року

Українці зі східніх областей прибувають до станіславської області за шматком хліба. Між ними є жінки різного віку, дівчата, хлопці і навіть демобілізовані червоноармійці. Немінучість голодної смерті, відкинула від них всі страхіття-навіть перед НКВД. Вони кидають колгоспи, радгоспи і взагалі працю та шукають хліба. Одяг на них — це по суті не одяг, а лахміття. Заходячи до хати, несміливо просять істи. Господарі ніколи не відмовляють, навіть найбідніші. Гостять чим можуть по своїм можливостям. При тому наводять зі східняками розмови. Жінки м'які на жалі благаючих, намагаються гостити як найкраще. Жінки з України, бачучи смачну страву, приватне господарство, згадують колишнє життя на Україні, починають плакати, говорячи: «20 літ тому, як ішли таку страву, або обід». При тому детально розповідають про життя в колгоспі. Оповідання їх однакове, хоч вони з різних областей. Буденне 25 літнє голодне життя. Це найкращий образ для нашого селянина, наочна дійсність. При кінці оповідання, застерігають наших селян не вступати до колгоспу, бо стрінє їх така сама доля. Це вони розповідають майже у кожній хаті, де лише зайдуть. Дуже багато не хоче вертатися додому і лишаються по господарях на роботу.

В селі Ямницях, також перебуває на роботі багато пришляків. Між ними один демобілізований з ЧА оповідає: «В колгоспах і радгоспах немає врожаю. Поля були не заасновані — стояли пусткою. Через війну бракувало осінніх і весняних культур. На Україні заповідається жахливий голод. Якщо не буде війни з Англією або Америкою, то вибухне революція. Народ терпіти вже більше не буде.»

Коли його запитали, чим народ буде битися, він відповів: «все одно, вхопимо сокири, та й зброя найдеться. Якщо вибухне війна з Англією, то ніхто воювати не піде, нема за що битися».

Це оповідав молодий чоловік, народжений 1918 року, що перейшов воєнну хуртовину від Сталінграду до Берліну.

Оповідання очевидців, що їхали на всесоюзне спортивне змагання до Київа із села Ямниця.

«Коли ми переїхали ріку Збруч, відразу побачили колгоспну господарку. Далі від Збруча села погоріли. По 15 кл. одне від одного. На колгоспних полях не видно кіп, як в Галичині, лише де - не - де стоїть недбало зроблена скирта зі збіжжям. Ярини взагалі не відно. Їduчи із Жмеринки поїздом оглядаємо терен. Раптом у вагоні зробився рух. До нас приступило двоє людей з пістолями в руках, убрані по-військовому, шапки зелені — «погранотдела», говорили українською, напівросійською мовою. Запитали, якої ми національності. Ми відповіли, що українці — «западники». Перевірили; а забравши від одного годинник та 150 крб., сказали: «маєте щастя, бо якщо б ви були жиди, або москалі, викинули б через вікно».

Після перевірки вагону вони вискочили в русі поїзду. З оповідання пасажирів ми довідались, що це операє «Чорна кошка». В самому Києві НКВД ходить в цивільнім одязі, боячись замахів. З Києва ми їхали до Дніпропетровська поїздом у супроводі цивільного НКВД. В одному місці ми бачили розбиті вагони. Оглядати не було часу. А 30 км. далі побачили другий розбитий поїзд —, це дії «Чорної кошки».

Серпень, 1946 року.

(—) Псевдо.

Станіславський район.

Історичний календар УПА

20. 3. 1944 року:

Відділ УПА на шосі Корець-Рівне зупинив колону большевицьких автомашин. В бою був смертельно ранений і вмер большевицький ген. **Ватутін**.

З приводу загибелі генерала Ватуніна, гітлерівська преса у 1944 році, вигадувала різні нісенітниці включно з тим, що він потрапив у неласку Сталіна і був відкликаний з західного фронту. Німці не сказали, що большевицький генерал згинув від куль українських повстанців, а знали вони про те дуже добре. Подібна доля у 1943 році спіткала в Україні й гітлерівського пса, шефа СА Віктора Лютце про загибіль якого німці теж не дали правдивих інформацій.

Причина замовчування цих фактів криється в тому, що німці будьщо, хотіли заховати перед світом силу українського визвольного руху.

Нажаль не маємо відомостей про вистувлення загибелі ген. Ватутіна в большевицькій пресі. Однак не сумніваємось, що і в ній ми не знайдемо хоч би натяків на спричинників його загибелі.

2. 4. 1943 року:

Війська УПА здобули від німців і опанували м. Горохів на Волині.

24. 4. 1944 року:

Закінчився великий бій військ УПА, проти 30 тисяч військ НКВД, біля б. Гурби.

24. 4. 1946 року:

Закінчився одномісячний рейд з'єднаних військ УПА по території ЧСР.

Від Видавництва

Незабаром вийде друком збірка «У боротьбі за волю-під бойовими прапорами УПА». Це повний передрук одноіменного нелегального цикльостилевого видання 1946 року революційної ОУН на Україні. Розміщення матеріалів як також мова і зміст залишенні такими як вони є в збірці виданій цикльостилем. Наше видання лише доповнено фотографіями, що їх з технічних та конспіративних причин не було зможи включити в збірку на Україні, та додано розділ «Додаток» в якому подано заклик редакції «У боротьбі за волю-під бойовими прапорами УПА» та відбитки обгортки й титульного листка оригіналу видання.

Цю збірку разом з іншими цінними матеріалами передали нашому Видавництву бійці УПА, що прибули до Західних зон Німеччини з України в літку 1947 року під командою к-ра **Байди**. Старшинам цього відділу **Мару** та **Вернигорі** за збереження матеріалів під час небезпечноного рейду та передачу їх нашому Видавництву висловлюємо глибоку подяку.

«НА СТОРОЖІ»

В-во ТПН ОУН

- 11) Збірка під час Свята УПА в П'юртені 49.05 НМ
- 12) Knightorpe Hostel, Leicester — Англія 2 пакети
- 13) Whitchurch Hostel, Aylesby — Англія . 1 пакет
- 14) YMCA Hostel, Fordingbridge — Англія 2 пакети
- 15) 282 Gr. Horton Road, Bradford — Англія 2 пакети
- 16) Knightorpe Hostel, Loughborough-Англія 1 пакет
- 17) Hostel Morda — Англія 1 пакет
- 18) 71 O. S. D. Barby Camp — Англія . 1 пакет
- 19) 11 Park Str. Bolton — Англія . . . 1 пакет
- 20) 11 Stanley St Leicester — Англія . . . 1 пакет
- 21) Elsham Wolds Brigg — Англія . . . 3 пакети
- 22) Newgate Street, Hertford — Англія . . 2 пакети

21 лютого 1950 р.

Продаемо книжки

В-во журналу „До Зброї“ має на свому складі наступні книжки:

„САМОСТІЙНІСТЬ“ передрук органу УГВР на Рідних Землях
Ціна 4 Н. М.

УПА В ЗАХІДНІЙ ЕВРОПІ (англійською мовою)
Ціна 2 Н. М.

ОРГАНІЗАЦІЯ і ПРАЦЯ ШТАБІВ
Ціна 3 Н. М.

ТОПОГРАФІЯ
Ціна 2.50 Н. М.

Замовлення на ці книжки та журнал „До Зброї“ і всю переписку в справах адміністрації і редакції спрямовувати на адресу:

Soroczak Wolodymyr
(13b) M Ü N C H E N 2
Dachauerstraße 9/II. Z. 10
Germany — US-Zone

**ЗГОЛОШУЙТЕСЯ
НА КОЛЬПОРТЕРІВ
журналу
«ДО ЗБРОЇ»**
